

FN's 60. Generalforsamling

2005

Instruktion for den danske delegation

Udenrigsministeriet
25. august 2005

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning	2	
a. Den internationale baggrund for Generalforsamlingen	2	
b. 2005 Topmødet, FN-reformer og konferenceopfølgning	3	
c. Danmarks medlemskab af Sikkerhedsrådet	3	
d. Målsætninger i dansk FN-politik	4	
e. Delegationens rolle	5	
2. Fred og sikkerhed	5	
a. Terrorismebekæmpelse	5	
b. Fredsbevarende operationer	6	
c. Konflikt håndtering, herunder etableringen af en Fredsopbygningskommission	7	
d. Konflikter	8	
e. Den internationale straffedomstol	14	
f. Folkeretskommissionen	14	
g. Nedrustningsspørgsmål	14	
3. Økonomiske og sociale spørgsmål.	16	
a. 2015 målene, herunder fattigdomsbekæmpelse	16	
b. Bistand, gæld og handel	17	
c. Miljø og bæredygtig udvikling	18	
d. Migration og udvikling	19	
e. Befolkning, reproduktiv sundhed, herunder HIV/AIDS	20	
f. Sociale spørgsmål	21	
4. Humanitære spørgsmål	21	
a. Internt fordrevne	21	
b. Flygtninge	22	
c. Sikkerhed for nødhjælpsarbejdere og FN-personale.	22	
5. Menneskerettigheder	23	
a. Generelle menneskerettighedsspørgsmål, herunder situationen i enkeltlande	23	
b. Frihed for tortur og dødsstraf	24	
c. Oprindelige folk	24	
d. Racisme	25	
e. Menneskerettigheder og terrorisme	25	
f. Handicappedes rettigheder	26	
g. Kvinder	26	
h. Børn	27	
6. Institutionelle og finansielle spørgsmål	28	
a. Modernisering og reform af FN	28	
b. Reform af Sikkerhedsrådet	29	
c. Revitalisering af Generalforsamlingen	30	
d. FN's finansielle situation	31	
e. Budgettet 2006-07 og bidragsskalaen	32	
Bilag 1	Oversigt over dansk personel i internationale operationer	33
Bilag 2	FN-organisationernes ti største donorlande efter størrelsen af bidrag	35
Bilag 3	Forkortelser for internationale organisationer m.v.	41

1. Indledning

Den 60. Generalforsamling åbnes i FN-hovedkvarteret i New York den 13. september 2005.

Dagsordenen for FN's 60. Generalforsamling består af over 160 punkter, som i denne instruktion behandles grupperet som følger: Fred og sikkerhed, økonomiske og sociale spørgsmål, humanitære spørgsmål, menneskerettigheder samt institutionelle og finansielle spørgsmål.

a. Den internationale baggrund for Generalforsamlingen

Den eskalerende trussel mod fred og sikkerhed fra terrorisme forventes at ville præge dagsordenen i FN. Der er enighed om, at FN fortsat skal spille en central rolle i håndteringen af disse trusler. Hvis det internationale samfund skal have succes i kampen mod terrorismen, er der behov for en bred tilgang, også fra FN-systemet. Indtil nu har opgaven primært været håndteret af Sikkerhedsrådet, men det er nødvendigt også at mobilisere andre grene af FN-systemet. Dette gælder især for at sikre, at medlemslandene kan opfylde deres internationale forpligtelser og styrke deres indsats på terrorbekæmpelsesområdet.

Under den 60. Generalforsamling forventes desuden særligt fokus på resultaterne fra 2005 Topmødet i New York, hvor statsledere fra hele verden fra den 14. – 16. september 2005 skal drøfte opfølgning på Årtusindetopmødet og FN-reformer. Centralt i disse drøftelser vil være de reformforslag, som FN-generalsekretæren har skitseret i sin topmøderapport "In larger Freedom: towards development, security and human rights for all" af den 21. marts 2005

Konflikten i Irak behandles ikke som selvstændigt punkt under Generalforsamlingen, men situationen i landet må forventes at ville få en fremtrædende plads i mange indlæg under generaldebatten. Sikkerhedsrådet vedtog enstemmigt resolution 1546 om Irak den 8. juni 2004, der bl.a. lagde en tidsplan for den politiske proces. Valgene i Irak den 30. januar 2005 til et nationalt overgangsparlament og dannelsen af en ny demokratisk regering den 8. maj 2005 var vigtige milepæle. Næste mål er udarbejdelsen af en forfatning. Et udkast forventes godkendt ved en folkeafstemning senest den 15. oktober 2005. Spørgsmålet om det iranske atomprogram kan ligeledes blive et centralt emne, særligt hvis de igangværende forhandlinger mellem EU og Iran afbrydes. Såfremt sagen efter behandling i Styrelsesrådet for Det Internationale Atomenergi-agentur (IAEA) ikke fører til en løsning, vil spørgsmålet kunne blive taget op i Sikkerhedsrådet.

Den aktuelle situation i Mellemøsten kommer uden tvivl også til at præge arbejdet ved den 60. Generalforsamling. Generalforsamlingen er et vigtigt talerør for det palæstinensiske folk. Den konkrete udvikling i regionen, herunder i den israelsk-arabiske fredsproces, sætter normalt tonen for Generalforsamlingens årlige drøftelser om Mellemøsten, der som regel fortsætter på ekstraordinært indkaldte genoptagne samlinger om Mellemøsten året igennem. FN har siden oprettelsen i 2000 af Mellemøstkvartetten, bestående af USA, Rusland, FN og EU, fået et mere direkte engagement i fredsprocessen. Israel nærer imidlertid fortsat betydelige skepsis overfor FN's behandling af fredsprocessen, som man finder ubalanceret og partisk til fordel for palæstinenserne.

Generalforsamlingens drøftelser om Afrika fokuserer på fattigdomsbekæmpelse og økonomisk udvikling. Det må konstateres, at Afrika syd for Sahara under eet er den verdensdel, der har størst efterslæb i forhold til 2015 Målene. Der er behov for en massiv indsats til støtte for de afrikanske bestræbelser på at fremme egen udvikling. Dette gælder også for indsatsen for at forebygge konflikter og styre kriser. Det er en afgørende udvikling, at den Afrikanske Union og de subregionale organisationer såsom ECOWAS og IGAD i alle konflikter er gået aktivt på banen for at sætte afrikansk aftryk på disse bestræbelser.

b. 2005 Topmødet, FN-reformer og konferenceopfølgning

Den 14. til 16. september 2005 skal der på 2005 Topmødet gøres status for gennemførelsen af Årtusinderklæringen og følges op på andre vigtige FN-konferencer og Topmøder. Generalsekretærens topmøderapport fastlægger dagsordenen for Topmødet og har fire hovedelementer – udvikling, sikkerhed, menneskerettigheder og FN-reform – og indeholder en række forslag til anbefalinger, som stats- og regeringscheferne skal tage stilling til på Topmødet. Rapporten bygger bl.a. på den rapport som FNs generalsekretærs Højniveaupanel fremkom med i december 2004 og den af Generalsekretæren kommissionerede rapport af Jeffrey D. Sachs (Sachs-rapporten) om 2015-målene fra januar 2005.

Danmark støtter Generalsekretærens forsøg på at reformere og modernisere FN, så organisationen bliver et effektivt instrument i kampen mod globale trusler. Generalsekretæren argumenterer i topmøderapporten for, at moderne trusler er tæt forbundne. FN skal derfor bygge på et nyt sikkerhedsbegreb, der anerkender fattigdom, sygdom og miljønedslidning som globale trusler på linie med krig, masseødelæggelsesvåben og terrorisme. Fra dansk side vurderes det, at Generalsekretærens rapport har fundet en god balance mellem udviklingsspørgsmål, sikkerhedspolitik og menneskerettigheder og er i overensstemmelse med det danske fokus på sammenhæng mellem sikkerhed og udvikling. I forberedelsen af Topmødet har Danmark fokuseret på de elementer, der kan samle FNs medlemslande og opløse evt. spændinger over Atlanten, mellem nord og syd og mellem forskellige kulturkredse.

Der er i EU-kredsen bred opbakning til Generalsekretærens reformplaner og hersker i vid udstrækning enighed om de fleste af Generalsekretærens anbefalinger. Det væsentlige spørgsmål om reform af Sikkerhedsrådet deler dog fortsat EU-landene, idet særligt Tyskland og Italien er uenige.

c. Danmarks medlemskab af Sikkerhedsrådet

Danmark indtrådte den 1. januar 2005 i Sikkerhedsrådet som ikke-permanent medlem for en periode på 2 år. Det er fjerde gang, at Danmark er medlem af Sikkerhedsrådet (de foregående gange var i 1953-54, 1967-68 og 1985-86).

Ifølge FN-pagten er Sikkerhedsrådets hovedopgave at varetage spørgsmål vedrørende fred og sikkerhed. Som sikkerhedsrådsmedlem er Danmarks primære opgave derfor at arbejde for fredelige og varige løsninger på konflikterne på Sikkerhedsrådets dagsorden. Endvidere har Danmark valgt at prioritere 4 tværgående emner, nemlig nye trusler med fokus på terrorisme og ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, konfliktløsning, Afrika, samt styrkelse af Sikkerhedsrådet. Danmark har i Sikkerhedsrådet fået tildelt formandskabet for FN's komité for terrorbekæmpelse (CTC) og Liberia sanktionskomitéen. I maj 2005 havde Danmark formandska-

bet for Sikkerhedsrådet. Formandskabet blev bl.a. brugt til at sætte fokus på og konkretisere en række af vores prioriteter, herunder bl.a. i forhold til fredsopbygning, Kosovo og den humanitære situation i Afrika.

d. Målsætninger i dansk FN-politik

Danmark er en engageret deltager i FN's arbejde og er med til at gå foran og præge dette med danske synspunkter og interesser. Det er et mål i dansk FN-politik at værne om FN-pagten integritet og effektive funktion. Hovedlinierne i den danske FN-politik fastlægges på grundlag af Folketingets vedtagelser, jf. nedenfor, og i en mere detaljeret form i instruktionen for den danske delegation til Generalforsamlingen. Kendetegnende for den danske FN-politik er, at den er fastlagt ud fra langsigtede interesser og en stærk tiltro til internationalt samarbejde. Gennemførelsen af danske målsætninger vil ofte ske inden for rammen af EU. EU-formandskabet holder i mange sammenhænge indlæg på vegne af alle EU-lande og har ligeledes forhandlingsansvaret for mange af Generalforsamlingens resolutioner på vegne af medlemslandene. Danske synspunkter vil skulle fremmes under EU-koordinationen, som embedsmandsdelegationen deltager i.

Folketinget havde den 2. juni 2005 en forespørgselsdebat om "Hvad kan regeringen oplyse om de danske prioriteter for FN's statuskonference i september 2005 om 2015-målene, herunder den danske indsats for at sikre opfyldelse af målene i Afrika?". Forespørgslen mundede i en vedtagelse, der blev vedtaget med 109 stemmer for (V, S, DF, KF, RV og SF) og 3 imod (EL).

"Folketinget opfordrer regeringen til i forbindelse med FN's topmøde at arbejde for

- fuld gennemførelse af 2015-målene, især i Afrika, ved at mobilisere 25 mia. USD til ekstra udviklingsbistand, op til 100 pct. eftergivelse af gæld til de fattigste udviklingslande samt ressourcer til Den Globale Fond,
- at 2015-målene indarbejdes i nationale fattigdomsstrategier, og at der inddrages bl.a. miljøhensyn, kvinders og børns rettigheder, samt at strategierne understøttes af langsigtet koordineret donorbistand,
- intensivering af kampen mod hiv/aids gennem øgede økonomiske ressourcer til det enkelte lands strategi,
- fremme af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder."

Den efterfølgende forespørgselsdebat den 2. juni 2005 havde en lidt bredere indgangsvinkel: "Hvad kan regeringen oplyse om de danske prioriteter og indsatser for at styrke og reformere FN?". Denne forespørgsel mundede ud i en vedtagelse, der blev vedtaget med 61 stemmer for (V, DF og KF) og 52 imod (S, RV, SF og EL).

"Folketinget opfordrer regeringen til i forbindelse med FN's topmøde at arbejde for at videreudvikle sammentænkningen af sikkerhedstrusler i FN, så eksempelvis fattigdom, hiv/aids m.v., konflikter, herunder om naturressourcer, samt terrorisme og spredning af masseødelæggelsesvåben effektivt bekæmpes i en ny global forståelse mellem Nord og Syd."

e. Delegationens rolle

Parlamentarikerdelegationen er rådgiver for regeringen. Embedsmandsdelegationen udøver sin virksomhed på regeringens ansvar og skal holde Udenrigsministeriet løbende underrettet om de vigtigste emner, der rejses på Generalforsamlingen, og efter omstændighederne indhente instruktion fra Udenrigsministeriet. Embedsmandsdelegationen skal bl.a. redegøre for nærtstående landes, herunder især de øvrige EU-landes, holdninger. Det påhviler også embedsmandsdelegationen at deltage aktivt i rådslagningerne med disse lande og i overensstemmelse med EU-traktatens bestemmelser tilstræbe en fælles optræden af EU-landene. På visse områder indgår Danmark endvidere i et nært samarbejde med de øvrige nordiske lande.

Danmarks holdning vil under Generalforsamlingen kunne komme til udtryk på flere måder, bl.a. i EU-, eller evt. nationale, indlæg i plenum og udvalg og ved aktiv deltagelse i forhandlinger om udformningen af konkrete forslag. Delegationen vil også skulle deltage i stemmeafgivning ved bl.a. at deltage i konsensusvedtagelse, stemme for eller imod samt hverken for eller imod (afstæelse).

En tekst kan være sammensat på en måde, så der opstår behov for en mere nuanceret stillingtagen. Dette kan søges imødekommet dels ved delafstemning om enkelte bestanddele, dels ved stemmeafgivning ledsaget af en stemmeforklaring, der kan afgives individuelt eller sammen med en gruppe eller flere grupper af lande.

Delegationen skal i valgspørgsmål som hovedregel stemme for de kandidater eller lande, der indstilles af de respektive regionale grupper. Inden for gruppen af vesteuropæiske og andre lande (Western European and Other States Group, WEOG) skal delegationen aktivt medvirke til, at der opnås enighed om kun at opstille det antal kandidater, der tilkommer gruppen.

2. Fred og sikkerhed

a. Terrorismebekæmpelse

FN udgør den internationale ramme for bekæmpelsen af international terrorisme. Danmark skal fortsætte sin aktive deltagelse i kampen mod terrorisme og indtager som formand for Sikkerhedsrådets komité for terrorbekæmpelse (CTC) en central plads i FN's bestræbelser på området.

CTC blev oprettet ved sikkerhedsrådsresolution 1373, som pålægger FN's medlemsstater omfattende forpligtelser til at bekæmpe terrorisme, bl.a. inden for terrorfinansiering og grænsekontrol. CTC har som hovedopgave at overvåge medlemsstaternes implementering af forpligtelserne i resolutionen. Som følge af formandskabet for CTC kan der forventes fokus på danske holdninger til terrorismerelaterede spørgsmål under den 60. Generalforsamling.

Generelt finder Danmark, at det internationale samfund skal fordømme terrorisme under enhver form, uanset hvor og af hvem den begås. Alle stater bør tilskyndes til at afstå fra at støtte terrorhandlinger og medvirke til at styrke det internationale samarbejde om bekæmpelse af terrorisme. Danmark lægger vægt på, at terrorismebekæmpelse sker under respekt for menneskerettighederne og folkeretten i øvrigt.

Danmark støtter traditionelt de resolutioner om foranstaltninger til bekæmpelse af international terrorisme, som vedtages af Generalforsamlingen. Resolutionerne vedtages med konsensus, hvilket Danmark hilser velkommen. Danmark vil arbejde aktivt for en universel tilslutning til samtlige 13 FN-konventioner om bekæmpelse af terrorisme, herunder den senest vedtagne konvention om nuklear terrorisme.

Danmark lægger stor vægt på implementering af Generalsekretærens foreslåede overordnede FN-strategi mod terrorisme. Strategien indeholder indsatser til både forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme på kort og langt sigt og har potentialet til at inddrage hele FN-systemet i indsatsen mod terrorisme. Fra dansk side lægges særlig vægt på, at FN er i stand til at bistå de lande, der har viljen men mangler kapacitet til at yde en tilstrækkelig indsats mod terror inden for egne grænser.

Danmark støtter Generalsekretærens forslag til en terrorismedefinition, der gør det klart, at drab eller lemlæstelse af civile ikke kan retfærdiggøres, uanset motivet bag handlingen. Danmark støtter ligeledes Generalsekretærens opfordring til, at FN's medlemslande på den 60. Generalforsamling når til enighed om den udestående generelle konvention om terrorisme. Fra dansk side vil man derfor aktivt deltage i forhandlingerne om konventionen i den arbejdsgruppe under Generalforsamlingen, der er nedsat til formålet.

Danmark vil under forhandlingerne om FN's budget på den 60. Generalforsamling arbejde for, at de nødvendige ressourcer til gennemførelse af Generalsekretærens overordnede strategi mod terrorisme er til rådighed.

b. Fredsbevarende operationer

For Danmark er det en prioritet at medvirke til en fortsat styrkelse af FN's kapacitet til håndtering af internationale konflikter.

Danmark støtter en fortsat styrkelse af FN's indsats på området med henblik på en markant forbedring af FN's kapacitet til planlægning og gennemførelse af fredsbevarende operationer. Fra dansk side bør man arbejde for, at planlægning og gennemførelse af FN's fredsbevarende operationer indgår i en større helhed, således at FN's indsatser på det humanitære, det fredsbevarende og det udviklingspolitiske område så vidt muligt samtænkes og koordineres. Der skal på et tidligt tidspunkt tages højde for helheden, når mandatet for den konkrete indsats udføres. Centralt i planlægningen er et effektivt samarbejde mellem de relevante aktører internt i FN-systemet og mellem FN og andre internationale eller regionale organisationer.

Både FN og EU engagerer sig i stigende grad på områderne konfliktforebyggelse og krisestyring. Dermed øges betydningen af effektive samarbejdsrelationer mellem disse to aktører. Fra dansk side lægges særlig vægt på, at de praktiske civile og militære samarbejdsrutiner fortsat udbygges, herunder kontakter mellem de to sekretariater.

Mulighederne for at afværge eller inddæmme konflikter beror ofte på en hurtig og effektiv FN-tilstedeværelse såvel med militære styrker som med civile kapaciteter, herunder politi. På personsiden er FN's beredskabssystem (UNSAS) fortsat ikke tilstrækkelig effektivt. Fra dansk side bør der derfor fortsat arbejdes for, at der etableres effektive beredskabslistor ("rosters") for

militært og civilt personale (bl.a. politi), således at FN hurtigere vil være i stand til at bemande nøglefunktioner i en ny fredsbevarende operation med velkvalificeret personale. Danmark støtter generelt udvikling af FNs fredsbevarende kapacitet. Danmark er aktiv i Standing High Readiness Brigade, SHIRBRIG, der sigter på troppebidrag til FNs fredsbevarende operationer. Danmark støtter generelt udviklingen af regionale organisationers effektive kapaciteter såvel militært som mht. civile politikapaciteter, bl.a. til brug for støtte af FN-operationer.

Det overordnede ansvar for opretholdelse af international fred og sikkerhed vil naturligvis fortsat påhvile FN, men regionale aktører involveres i stigende grad i løsningen af internationale krisestyringsopgaver. Fra dansk side ser man positivt på denne udvikling. Danmark vil arbejde for et udvidet samarbejde mellem FN og regionale aktører styrkes.

Ofte råder de regionale aktører i Afrika ikke selv over den fornødne institutionelle kapacitet eller det tilstrækkelige antal veluddannede militære styrker og politifolk til at indgå i et effektivt samarbejde. Med African Standby Force kan der blive opbygget en ny afrikansk sikkerhedsstruktur, der bygger på komparative fordele, komplementaritet og synergi. Danmark vil i FN arbejde for en intensivering af FN's bestræbelser på at styrke denne udvikling af en afrikansk fredsbevarende kapacitet. AU har i den forbindelse udtrykt interesse for SHIRBRIG. Der er derfor etableret kontakt mellem AU og SHIRBRIG med henblik på samarbejde om kapacitetsopbygning af de regionale afrikanske organisationer.

Samarbejdet mellem Sikkerhedsrådet, troppebidragydere og FN-sekretariatet er blevet forbedret efter implementeringen af Brahimi rapportens anbefalinger. Samarbejdet bør vurderes løbende for at sikre den bedst mulige balance mellem troppebidragydernes ønske om øget indflydelse på udformningen af mandater og Sikkerhedsrådets muligheder for at varetage sine opgaver som fastlagt i FN-pagten. Inden Sikkerhedsrådet træffer beslutninger, der væsentligt ændrer rammerne for eksisterende operationer, er det væsentligt, at troppebidragydere inddrages om ændring af mandat eller operativt koncept. Danmark støtter derfor, at der etableres en procedure, hvorefter Sikkerhedsrådet inddrager troppebidragyderne, inden sådanne beslutninger træffes.

Veluddannet personel fra forsvaret og politiet er en forudsætning for en effektiv fredsbevarende operation. Danmark bør fortsat arbejde for en styrkelse af FN's bestræbelser på at etablere fælles træningsstandarder. Det bør undersøges, hvorledes FN forud for udstationering af tropper til et missionsområde kan sikre, at de nationale bidrag har et tilfredsstillende uddannelsesniveau. Initiativer til udvidelse af kapaciteten til at understøtte troppebidragydernes nationale træning bør også støttes.

I forbindelse med fredsbevarende operationer har Danmark en interesse i, at såvel FNs generelle statusaftale som de specifikke statusaftaler, der indgås i forbindelse med en konkret operation, omfatter klare regler for overdragelse af tilbageholdte personer til værtslandet, herunder for at sikre, at de pågældende personer ydes en human behandling i værtslandets varetægt. De specifikke aftaler bør i videst muligt omfang være på plads forud for udsendelsen.

c. Konflikt håndtering, herunder etableringen af en Fredsopbygningskommission

Koordination af indsatser med både civile og militære komponenter til fremme af en langsigtet strategi for stabilitet og udvikling er en af det internationale samfunds væsentligste udfordringer

for at forebygge konflikter og hjælpe lande ud af konflikter. Konfliktforebyggelse og konflikt-håndtering står således højt på FN's dagsorden. I de fleste tilfælde vil et engagement fra det internationale samfunds side være nødvendigt for at få fokuseret kræfterne og komme udenom lokal splid. Men lokalt ejerskab er særlig vigtig for den langsigtede indsats.

Danmark kan i særlig grad støtte tiltag, der styrker udviklingslandenes kapacitet til selv at løfte ansvaret for at forebygge og bilægge konflikter. Tiltag i Afrika har høj dansk prioritet. Den Afrikanske Union (AU) og de afrikanske subregionale organisationer spiller en stigende rolle i konfliktforebyggelse og -håndtering, ligesom etableringen af NEPAD har tilført det afrikanske samarbejde en ny dynamik. Danmark støtter med det nye Afrika-program for Fred kapacitets-udviklingen på dette område.

Afrika kan dog fortsat ikke løfte opgaven uden assistance fra det internationale samfund. FN kan og bør spille en central rolle i at støtte udviklingen af en afrikansk sikkerhedsarkitektur. FN kan samtidig bidrage til at fremme operationalisering af konkrete konfliktforebyggelsesmekanismer i Afrika samt som noget helt afgørende medvirke til at skabe international bevågenhed om og presse på for at igangsætte forebyggende indsatser, der også hindrer, at landene glider tilbage i konflikt. Det gælder f.eks. indsættelse af rådgivnings- og mæglingsmissioner, der kan fremme dialog og samarbejde mellem parter i konflikt og komme med anbefalinger til nedtrapning af spændingerne. Danmark giver høj prioritet til initiativer på disse områder.

Danmark arbejder for at styrke FN's evne til forebyggelse, planlægning, koordination og genopbygning i forbindelse med konflikter, og Danmark har lagt vægt på at støtte de initiativer, som generalsekretæren løbende har fremlagt for at styrke det internationale samfunds håndtering af konfliktforebyggelse. Danmark støtter initiativer, der intensiverer koordinationen i kriseområder, hvor forskellige FN-organer er repræsenteret side om side med bilaterale aktiviteter.

I FN-regi er der særligt behov for at styrke evnen til at håndtere overgangen fra konflikt til postkonflikt. Danmark har således aktivt deltaget i arbejdet for etableringen af en Fredsopbygningskommission (Peacebuilding Commission, PBC) i FN-regi. Hensigten med kommissionen er at udfylde et 'hul' i FN-systemet i forhold til stater i krise og stater i overgangen fra konflikt til krig. Oprettelsen af fredsofbygningskommissionen har særlig høj prioritet som led i Danmarks sikkerhedsrådsmedlemskab.

Sigtet med kommissionen stemmer overens med danske synspunkter i forhold til at sikre bedre overgang fra konflikt- til postkonflikt- og genopbygningsfasen, bedre samspil mellem civile og militære midler og bedre koordination mellem de væsentligste aktører i post-konfliktfasen, herunder lokale og regionale aktører. Etablering af kommissionen vil sandsynligvis blive vedtaget på FN-topmødet i september 2005. Danmark vil arbejde for, at kommissionen bliver et effektivt instrument til forebyggelse og håndtering af konflikter.

d. Konflikter

FN spiller en central rolle i Irak. FN bistår den politiske proces, koordinerer international genopbygnings- og humanitær bistand og udfører egne projekter gennem FN's mission til Irak (UNAMI). FN's generalsekretær udnævnte den 14. juli 2004, den tidligere pakistanske FN-ambassadør, Ashraf Qazi, som sin særlige udsending til Irak. Generalsekretæren har desuden

udpeget sydafrikaneren, Nicholas Haysom, til at lede FN's bistand til forfatningsprocessen, ligesom FN ydede en meget stor indsats ved valget i Irak i januar, hvilket bidrog til den internationale anerkendelse af valgene. Et bredt flertal i Folketinget vedtog den 31. maj 2005 at forlænge det danske styrkebidrag til den multinationale styrke i Irak frem til den 2. februar 2006. I den nye periode vil der blive lagt øget vægt på træning af irakiske styrker og en civil indsats, herunder genopbygningsbistand. Danmark har afsat 250 mio. kr. til genopbygningen af Irak for perioden 2005-08.

Fra dansk side bør der lægges vægt på, at tidsplanen i den politiske proces overholdes, at irakiseringen af sikkerhedsstrukturen fortsættes og styrkes, og at det internationale samfund forsat står sammen i deres støtte til den irakiske overgangsregering.

I Afghanistan udestår der fortsat betydelige udfordringer i opbygning af et sikkert, stabilt og fredeligt samfund og for at skabe rammerne for en demokratisk udvikling. Gendannelse af den afghanske stat er en af de primære udfordringer for genopbygningen. Vigtige elementer i genopbygning af staten er, at regeringen får kontrol over sikkerhedssituationen i landet, at der udvikles et retssamfund med transparente og ikke-korruperte statslige institutioner, samt at den meget omfattende opiumproduktion bliver bremset.

Der er positive fremskridt i den politiske udvikling i Afghanistan. Den ambitiøse tidsplan for Bonn-processen er blevet implementeret tilfredsstillende set i lyset af de enorme problemer, som landet stod overfor efter to årtiers krig. Efter parlaments- og provinsvalgene i september 2005 vil den største politiske udfordring være at få det nye parlament til at fungere og etablere klare roller for ansvarsdeling mellem det centrale og provinsielle niveau.

Sideløbende skal der etableres en ny ramme for samarbejdet mellem den afghanske stat og det internationale samfund – den såkaldte Kabul-compact. FN er en betydelig aktør i forhandlingen af aftalen. Hovedområder identificeres som: Sikkerhed, fuld afvæbning, etablering af et velfungerende retssystem og en kompetent administration i alle provinser, støtte til gennemførelse af den nationale udviklingsstrategi under udarbejdelse, der bl.a. vil fokusere på alternativer til opiumsproduktion, gennemføre forfatningen i sin helhed og styrke såvel mænds som kvinders menneskerettigheder. Afghansk ejerskab. Bred dialog udadtil og indadtil. Efter behandling i FN og i det afghanske parlament forventes pakken vedtaget på en international konference ultimo 2005/primo 2006.

Danmark støtter fortsat, at Afghanistan skal definere sin egen udvikling, og at den internationale bistand skal understøtte de afghanske prioriteter. Danmark lægger vægt på, at aftalen fokuserer på en reform af justitssektoren, da dette er en forudsætning for fremskridt i mange andre sektorer. Desuden fremhæver Danmark generel reform af den offentlige sektor, menneskerettigheder og opgør med fortiden.

UNAMA har spillet en væsentlig rolle i koordination af FN indsatserne og som partner for den afghanske regering i beslutningerne om den politiske udvikling. FN bør forlænge mandatet for UNAMA, dog skal mandatet revideres, da den fremtidige rolle formodentlig kommer til at have større vægt på udviklingsmæssige aspekter. UNAMA bør facilitere en acceleration af afvæbningen og reintegrationen af de irregulære militser samt bidrage til styrkelse af en offentlig kontrol-

leret sikkerhed, lov og orden. Der vil desuden være behov for at fokusere på styrkelse af de demokratiske institutioner, etablering af et effektivt retsvæsen og overholdelse af menneskerettigheder.

Fortsat behov for en markant international militær tilstedeværelse. Danmark er derfor tilfreds med NATO's beslutning om at udvide engagementet i Afghanistan. Danmark har besluttet at op til tredoble sit engagement i Afghanistan i 2005. Derudover overvejer Danmark at bidrage til den internationale sikkerhedsstyrke ISAF fase 3 i det sydlige Afghanistan i 2006. ISAF's mandat er beskrevet i sikkerhedsrådsresolutionerne 1386 og 1510, og er med vedtagelsen af sikkerhedsrådsresolution 1563 forlænget frem til oktober 2005.

Flere end tre millioner afghanske flygtninge og internt fordrevne er frivilligt vendt tilbage til deres hjem siden Talibans fald. Yderligere næsten en million afghanske flygtninge forventes at returnere til deres hjemegn i år. FN skal fortsat spille en væsentlig rolle i repatrieringen.

Danmark har ydet humanitær hjælp og genopbygningsbistand til Afghanistan siden Talibanstyret blev væltet i år 2001. Den danske støtte har givet markante resultater inden for menneskerettigheder, uddannelse, udvikling på landet og genopbygning af statsadministrationen - bistand som den afghanske regering værdsætter højt. Folketingets Finansudvalg har i juni godkendt forlængelse af bistanden frem til år 2009 med en bevilling på 670 millioner kroner (110 mio USD).

I Israel/Palæstina konflikten støtter Danmark og EU bestræbelserne på at bringe volden til ophør, forbedre den humanitære situation og fremme en genoptagelse af fredsforhandlingerne. Generalforsamlingens drøftelser bør understøtte disse bestræbelser. Danmark og EU vil arbejde for, at vigtigheden af gennemførelsen af Mellemost-kvartettens køreplan reflekteres i resolutioner vedrørende Mellemosten/Palæstina, jf. sikkerhedsrådsresolution 1515 (2003).

Danmark støtter en to-stats-løsning med Israel og en geografisk sammenhængende og demokratisk palæstinensisk stat, der lever inden for sikre, anerkendte og garanterede grænser jf. sikkerhedsrådsresolution 1397 (2002). Danmark lægger vægt på en hurtig gennemførelse af Mellemost-kvartettens køreplan og etablering af en effektiv monitoreringsmekanisme for planens gennemførelse.

Bosættelser: Danmark er imod enhver form for bosættelser i de besatte områder, idet de er i klar strid med 4. Genève-konvention og udgør en hindring for muligheden for fred.

Sikkerhedsmur: Danmark – såvel som det øvrige EU – betragter den såkaldte sikkerhedsmur, som Israel er ved at opføre, som værende i strid med folkeretten, idet den i vidt omfang er placeret på territorium besat af Israel i 1967, og således kan komme til at præjudicere fremtidige forhandlinger om grænser. Generalforsamlingen har med vedtagelse af resolution af 20. juni 2004, som et samlet EU stemte for, behandlet spørgsmålet.

Israelsk tilbagetrækningsplan ('Disengagement Plan'): Danmark og EU betragter planerne om israelsk tilbagetrækning fra Gaza som et positivt første skridt, hvis det sker inden for rammerne af køreplanen. Danmark er imod, at bosættere fra Gaza genhuses på Vestbredden. Danmark kan

ikke støtte en generel endossering af Disengagement Plan, da den også indebærer en accelereret konstruktion af sikkerhedsmuren.

Internationale observatører: Danmark anerkender behovet for en bredere tilstedeværelse af uafhængige observatører i de palæstinensiske områder til at bistå parterne med at overvåge en våbenhvile, men anerkender at indsættelse af internationale observatører kræver begge parters indforståelse.

Jerusalem: Danmark anerkender ikke den israelske besættelse af Østjerusalem, som er i strid med Genève-konventionerne.

Palæstinensiske områders økonomiske situation: Danmark lægger vægt på, at Israel medvirker til, at den nuværende vanskelige økonomiske situation i de palæstinensiske områder forbedres, bl.a. ved fri bevægelighed for personer og varer mellem selvstyreområderne og mellem disse og omverdenen. Samtidig lægger Danmark vægt på, at humanitær og anden bistand ikke hindres af israelske afspærringer.

Palæstinensisk stat: Danmark støtter det palæstinensiske folks ret til selvbestemmelse, herunder oprettelsen af en geografisk sammenhængende og demokratisk palæstinensisk stat i overensstemmelse med køreplanens mål om dannelsen af en levedygtig palæstinensisk stat i 2005.

Palæstinensiske observatørmissions status i FN: Danmark har støttet forbedringer af palæstinenserne muligheder for deltagelse i FN. Så længe spørgsmålet om etablering af en palæstinensisk stat ikke er afgjort, er Danmark imod at give observatørmissionen samme rettigheder som FN's medlemslande.

Situationen på det vestlige Balkan udvikler sig generelt i positiv retning. Med undtagelse af Kosovo har alle landene bevæget sig fra post-konflikt samfund til spirende demokratier og overgangsøkonomier, i højere grad præget af socio-økonomiske problemer og svage demokratiske institutioner end af risikoen for ny væbnet konflikt. NATO har reduceret den militære tilstedeværelse og har i stedet åbnet døren for landenes optagelse i Partnership for Peace/NATO under forudsætning af gennemførelse af reformer og efterlevelse af internationale forpligtelser (især fuldt samarbejde med Tribunalen vedrørende det tidligere Jugoslavien (ICTY)). NATO afsluttede i december 2004 SFOR-operationen i Bosnien-Hercegovina, hvorefter der på basis af et nyt FN-mandat indsattes en EU-operation (EUFOR) i opfølgning af SFOR. På grund af det danske forsvarsforbehold deltager Danmark ikke i operationen, men er fortsat med i den civile indsats på politiområdet. EU's politimission i den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, i hvilken der også er dansk deltagelse, ventes afsluttet ultimo 2005.

EU har bekræftet et europæisk perspektiv for alle fem lande på Balkan, herunder Kosovo, og vil i de kommende år fortsætte udbygningen af samarbejdet med landene gennem EU's stabiliserings- og associeringsproces. Udsigterne til et tættere samarbejde med EU og NATO, og på sigt medlemskab af EU og Pfp/NATO, er en afgørende drivkraft bag reformerne på Balkan.

Ligesom NATO stiller EU krav til de berørte landes samarbejde med ICTY, hvilket i foråret 2005 førte til udsættelse af optagelsesforhandlinger med Kroatien. EU opretholder til støtte for ICTY sanktioner i form af visumforbud og indrejseforbud for nærmere angivne personkredse.

Danmark lægger vægt på kravet om fortsatte reformer og fuldt samarbejde med ICTY som betingelse for landenes fortsatte tilnærmelse til euro-atlantiske strukturer.

Ultimo maj 2005 blev der truffet beslutning om at indlede den såkaldte omfattende vurdering af Kosovos foreløbige selvstyrende myndigheders arbejde med at gennemføre standarder. Målet for vurderingen vil være de standarder, der især berører forholdene for minoriteter. Hvis den falder positivt ud vil statusforhandlinger kunne indledes. Som medlem af Sikkerhedsrådet vil Danmark komme til at spille en særlig rolle i den videre proces.

Danmark lægger vægt på, at en løsning på Kosovos status skal leve op til europæiske standarder og værdier samt understøtte Kosovos og resten af regionens europæiske perspektiv. Det vil kræve en fortsat international civil og militær tilstedeværelse i en periode fremover for at sikre beskyttelse af Kosovos mindretal, bistå i gennemførelsen af standarder og for at monitorere indholdet af en statusaftale. FN skal forblive i Kosovo så længe organisationens tilstedeværelse er nødvendig for at sikre områdets stabilitet.

Afrika. Vestafrika: Konflikterne i Vestafrika er tæt forbundne. Kommercielle interesser og etniske/politiske skillelinier går på tværs af landegrænser, samtidig med at kombattanterne er meget mobile og kan købes til at kæmpe for højstbydende. Illegal handel med naturressourcer er med til at finansiere konflikterne. Danmark arbejder for, at konflikthåndteringen sker under hensyntagen til det regionale perspektiv og for at forbedre koordinationen mellem missionerne. Elfenbenskysten: Forsigtig optimisme efter indgåelsen af Pretoria-aftalen den 6. maj, som kom i stand ved AU's og præsident Mbekis mellemkomst. Danmark støtter AU's bestræbelser og lægger vægt på fortsat dialog op til valget i oktober 2005. Danmark støtter endvidere en styrkelse af FN-styrken UNOCI i Elfenbenskysten samt freds- og genopbygningsaftalen. Liberia: Danmark støtter freds- og genopbygningsaftalen, lægger vægt på kampen mod korrupsion i landet og gennemførelse af valg i oktober 2005. Som formand for Sikkerhedsrådets sanktionskomité for Liberia, der har til formål at overvåge gennemførelsen af sanktioner mod Liberia, arbejder Danmark for at fastholde sanktionerne, indtil de fastlagte betingelse for at ophæve dem er opfyldt. Sanktionerne omfatter en våbenembargo, rejseforbud, værdisubstansfrysning samt forbud mod import af uslebne diamanter og tømmer. Sierra Leone: Situationen er relativt stabil og en demokratisk valgt regering er på plads. Derfor støttede Danmark en forlængelse af tilstedeværelsen af FN's fredsbevarende styrker UNAMSIL fremtil udgangen af 2005. Ligeledes støtter Danmark et retsopgør efter borgerkrigen i Sierra Leone ved Den Særlige Domstol - herunder udlevering af Charles Taylor til domstolen, da det er afgørende for fred og stabilitet i Vestafrika. Domstolen gav i maj under dansk formandskab for Sikkerhedsrådet en orientering om dens arbejde.

Afrikas Horn: I Sudan har Danmark lagt vægt på, at FN støtter bestræbelserne på at sikre gennemførelse af fredsftalen 9. januar 2005 mellem regeringen og oprørsbevægelsen i syd (SPLM/A) og samtidig søger at løse krisen i Darfur regionen samt uroligheder i det østlige Sudan. Sikkerhedsrådet besluttede i slutningen af marts 2005 at udsende en FN fredsbevarende

styrke (UNMIS) til overvågning af nord-syd fredaftale. Samtidig øgedes presset på parterne i Darfur. Sikkerhedsrådet vedtog yderligere sanktioner, og retsforfølgelse af ansvarlige for overgrebene blev henvist til den Internationale Straffedomstol (ICC). Den Afrikanske Union har med Sikkerhedsrådets opbakning udsendt en styrke til Darfur, som aktuelt søges udvidet med omfattende støtte fra bl.a. FN, EU og NATO. Fredsprocessen mellem Etiopien og Eritrea har ikke bevæget sig afgørende, siden Etiopien afviste afgørende dele af grænsedragningskommissionens kendelse. Etiopiens udspil af 25. november 2004 om i princippet at kunne godkende kommissionens kendelse har ikke ført til yderligere tilnærmelser mellem parterne. Danmark finder, at FN skal arbejde aktivt for normalisering af forholdet ved hjælp af dialog og tillidsskabende foranstaltninger samt etiopisk efterlevelse af grænsedragningskommissionens kendelse. Den af IGAD (Inter-governmental Authority on Development) ledede fredsproces for Somalia, som blev indledt i Nairobi i 2002, blev i 2004 afsluttet med etableringen af et overgangsparlament og udpegelsen af en regering, en premierminister og en præsident. Fra dansk side tillægges det afgørende betydning, at de nye overgangsinstitutioner i 2005 reelt får sig etableret i Somalia, at sikkerhedssituationen stabiliseres, og at det lykkes de politiske aktører at genvinde befolkningens tillid. Danmark støtter en fortsættelse og en effektivisering af FNs våbenembargo over for Somalia.

Central- og Østafrika: Danmark støtter et stærkt FN-engagement i De Store Søers Område samt FN-konferencen for dette område. Danmark vil tillige gennem EU-samarbejdet støtte og fremme fredsprocessen i Den Demokratiske Republik Congo (DRC). Situationen er fortsat spændt efter forlængelsen af overgangsperioden for den nationale overgangsregering. Der vil i foråret 2006 blive afholdt lokal, parlaments og præsidentvalg. Det er afgørende at støtte overgangsregeringen og at lægge fortsat pres på konfliktens parter for at overholde indgåede aftaler. Vigtigt at støtte den logistisk meget vanskelige valgforberedelses proces, herunder vælgerregistrering og gennemførelse af sikkerhedssektorreformer. Fortsat dansk støtte til FN-styrken MONUC i DRC, og til at FN gennemfører sin "nul tolerance" politik over for seksuelle overgreb begået af fredsbevarende tropper. Også fortsat dansk støtte til FN-styrken UNOB i Burundi. Den positive udvikling efter folkeafstemningen om forfatningen og gennemførelsen af lokalvalg og valg til lovgivende forsamling samt præsidentvalg skal støttes. Støtte til forberedelse af valg og gennemførelse af retsopgør kan bidrage til at fastholde den positive udvikling. Fortsat støtte til reintegration af flygtninge. Danmark vil arbejde for, at konflikten i det nordlige Uganda fortsat drøftes i Sikkerhedsrådet i forbindelse med regelmæssige humanitære briefinger, og man vil med udgangspunkt i det samarbejde, der er etableret med de ugandiske myndigheder, være villig til at påtage sig en særlig rolle for at fremme en fredelig og bæredygtig løsning. Gennem EU-samarbejdet støtter Danmark ligeledes freds- og overgangsprocessen i den Centralafrikanske Republik, hvor en demokratisk valgt præsident og regering er indsat efter valg-handlingerne i april/maj 2005. Vigtigt at støtte den fortsatte overgangsproces og etableringen af en retsstat.

Sydlig Afrika: Parlamentsvalget i Zimbabwe den 31. marts 2005 gav regeringspartiet ZANU-PF et flertal på 2/3 i en valghandling, der ikke vurderes som fri og retfærdig. Kort efter valget begyndte manglen på fødevarer og brændstof at blive forværret. Samtidig har regeringen ultimo maj iværksat en såkaldt oprydningsskulpture i byerne, hvor slumbebyggelse og uformelle markeder er blevet ødelagt. Mere end 700.000 personer er direkte berørt og har mistet bolig og beskæftigelse, mens mere end 2,4 millioner er indirekte berørt. FN generalsekretærens særlige ud-

sending i spørgsmålet har i en alarmerende rapport beskrevet situationen. Nedrivningerne er sket uden hensyn til de menneskelige omkostninger. Den særlige udsending har krævet øjeblikkelig stop for nedrivningerne samt uhindret adgang for de internationale humanitære organisationer. Samtidig holdes Zimbabwes regering kollektivt ansvarlig for handlingerne. Danmark har skarpt fordømt nedrivningerne som et brud på menneskerettighederne og dermed folkeretten. Der er behov for at det internationale samfund fastholder fokus og pres på Zimbabwes regering i denne sag. Rapporten fra den særlige udsending blev drøftet på et møde i Sikkerhedsrådet den 27. juli. Mødet i Sikkerhedsrådet afspejlede hård modstand fra Kina, Rusland og de afrikanske lande for overhovedet at drøfte rapporten, som de anså som indblanding i et nationalt spørgsmål overfor de øvrige medlemmer af Sikkerhedsrådet, der krævede en drøftelse af rapporten bl.a. på baggrund af disse landes store bidrag til humanitære nødhjælpsoperationer. Danmark vil følge udviklingen tæt og vil fortsat arbejde for en genetablering af demokratiet og stille krav om respekt for menneskerettighederne.

e. Den internationale straffedomstol

Danmark bør i overensstemmelse med den hidtidige danske holdning arbejde aktivt for, at Domstolen snarest muligt vil kunne fungere fuldt ud som effektiv international retsinstit.

Domstolens statut trådte i kraft den 1. juli 2002. Danmark og EU samt ligesindede lande arbejder fortsat for at skabe den bredest mulige tilslutning til Domstolen fra alle dele af det internationale samfund samt at sikre Domstolens integritet og kompetence. Danmark ønsker, at Domstolen tilføres de ressourcer, som er nødvendige for, at den kan fungere effektivt og troværdigt. Danmark bør arbejde for, at Generalforsamlingen bekræfter FN's opbakning til Straffedomstolen med henblik på virkeliggørelse af disse mål.

f. Folkeretskommissionen

Delegationen bør virke for, at Folkeretskommissionen i sit videre arbejde især koncentrerer sig om retsområder, som er af praktisk betydning for staternes samkvem, og som er realistiske at gennemføre. Dette gælder for de kodifikationsprojekter, som Kommissionen for nærværende har under behandling bl.a. om internationale organisationers ansvar, diplomatisk beskyttelse samt forbehold til traktater.

g. Nedrustningsspørgsmål

Nuklear ikke-spredning og stop for atomprøvesprængninger: Danmark bør i lyset af EU's strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben, vedtaget af Det Europæiske Råd den 12. december 2004, og sikkerhedsrådsresolution 1540 (2004) om ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, generelt støtte realistiske forslag, der har til formål at bekæmpe spredningen af masseødelæggelsesvåben, og som der kan opnås bred enighed om. Danmark bør støtte forslag, der sigter på at styrke det internationale ikke-spredningsregime, herunder især Traktaten om ikke-spredning af kernevåben (NPT) og FN's Traktat om et Altomfattende Forbud mod Atomprøvesprængninger (CTBT). Danmark bør støtte forslag, der opfordrer stater, der endnu ikke har gjort dette, til at tiltræde disse traktater. Forslag, der opfordrer til påbegyndelsen af forhandlinger om en traktat om forbud mod produktion af spalteligt materiale til brug for atomvåben (FMCT), bør ligeledes støttes. Forslag, der har til formål at genåbne NPT og CTBT, bør afvises.

Nuklear nedrustning: Danmark bør gå ind for forslag, der støtter den igangværende bilaterale nukleare nedrustningsproces mellem USA og Rusland, samt andre realistiske tiltag, der aktivt støttes af de fem erklærede atomvåbenmagter. Derimod bør forslag om påbegyndelse af forhandlinger om en multilateral nuklear nedrustningsaftale uden atomvåbenmagternes aktive medvirken ikke støttes. Sådanne (nye) forhandlinger risikerer at sætte de opnåede resultater i bl.a. bilateralt regi over styr uden at garantere et bedre resultat.

Biologiske og kemiske våben: Danmark bør støtte forslag, som indebærer en styrkelse af Konventionen om Forbud mod Bakteriologiske (Biologiske) Våben og Toksinvåben (BWC). Man bør arbejde for universel tilslutning til Konventionen samt opfordre stater, som endnu ikke har gjort dette, til at tiltræde Konventionen. Danmark bør ligeledes støtte forslag, som indebærer en styrkelse af FN's Konvention om Forbud mod Kemiske Våben (CWC) og Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben (OPCW). Man bør arbejde for universel tilslutning til Konventionen samt opfordre stater, som endnu ikke har gjort dette, til at tiltræde Konventionen.

Missiler: Danmark bør støtte forslag, der bidrager positivt til ikke-spredning af ballistiske missiler, herunder om tilslutning til den internationale adfærdskodeks mod spredning af ballistiske missiler (HCOG).

Håndvåben (Small Arms): Danmark bør støtte forslag, der har til formål at styrke kontrollen med og bekæmpe den illegale handel med håndvåben og lette våben (Small Arms and Light Weapons), herunder forslag, der bidrager konstruktivt til opfølgning af den FN-konference om håndvåben, som blev afholdt i juli 2001.

FN's våbenregister og konventionelle våben: Opfordringer til at indberette om våbeneksport og -import til FN's våbenregister over konventionelle våben bør støttes, herunder forslag der sigter mod at udvide registret til at omfatte indberetning om national produktion og national beholdning. Derimod bør forslag, der sigter mod at udvide registret til også at omfatte masseødelæggelsesvåben, afvises, da en sådan udvidelse indeholder en risiko for, at sigtet med registret - at øge den gensidige tillid samt fremme afspænding og stabilitet - svækkes til fordel for diskussioner om målsætninger, som mere hensigtsmæssigt finder sted i ikke-spredningssammenhæng. Forslag om nedrustning af konventionelle våben og konventionelle styrker bør støttes. Forslag om at indlede forhandlinger i FN-regi om en international traktat om handel med konventionelle våben bør støttes.

Særligt skadevoldende konventionelle våben: Danmark bør støtte forslag, der opfordrer til tilslutning til FN-konventionen af 1980 om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, som anses for at være unødigt skadevoldende eller for at ramme i flæng (CCW) og de til konventionen hørende protokoller. Såfremt der fremsættes et sådant forslag, bør Danmark søge at indarbejde en opfordring til at tilslutte sig den udvidelse af konventionens anvendelsesområde til interne konflikter, som blev vedtaget på Gennemgangskonferencen i Genève i december 2001. Danmark bør ligeledes støtte forslag, der søger at højne beskyttelsesstandarderne for civile og kombattanter i væbnede konflikter, herunder at sikre den bredest mulige tilslutning til den juridisk bindende protokol vedrørende ansvar og oprydning af efterladte ueksploderede ammunitionsgenstande (ERW), som blev vedtaget af CCW-medlemsstaterne i november 2003. Danmark bør endvidere, såfremt lejligheden byder sig, støtte etableringen af et

forhandlingsmandat med henblik på en fremtidig retlig regulering af design og brug af panserminer og klyngeammunition.

Ottawa-konventionen (om forbud mod brug, oplagring, produktion og overførsel af personelminer samt om deres destruktion): Danmark bør arbejde for universel tilslutning til Konventionen, der indeholder et totalforbud mod personelminer. Via vedtagelse d. 7. maj 1998 af forslag til Folketingsbeslutning gav Folketinget bemyndigelse til dansk ratifikation af Konventionen. Konventionens bestemmelser om en intensiv og velkoordineret minerydningsindsats bør opfyldes og bistanden til mineofre prioriteres. Resolutionsforslag med sigte herpå bør støttes

Indkaldelse af 4. særlige Generalforsamling om nedrustning (SSOD IV): FN's 53. Generalforsamling vedtog et forslag om at indkalde en 4. ekstraordinær Generalforsamling om nedrustning, når målet og dagsordenen for en sådan samling kunne beslattes med konsensus. Det lykkedes imidlertid ikke på FN's Nedrustningskommissions (UNDC) samling i april 1999 at nå til enighed herom. Danmark vil kunne støtte forslag, der følger procedurerne for tidligere ekstraordinære samlinger, og give generel støtte til afholdelse af en fjerde samling under forudsætning af, at der tilvejebringes et velforberedt grundlag, herunder opnås enighed om dagsordenen for samlingen og tages hensyn til den øvrige, tunge mødekalender for FN på nedrustningsområdet.

3. Økonomiske og sociale spørgsmål.

a. 2015 målene, herunder fattigdomsbekæmpelse

Årtusindeerklæringen fastlægger på udviklingsområdet en række internationale udviklingsmål. Opfølgingsplanen er udarbejdet i samarbejde mellem FN, Verdensbanken og IMF, med støtte fra også WTO og OECD, og opregner otte mål for verdenssamfundets indsats på udviklingsområdet, som skal nås senest i 2015:

- Halvere fattigdommen
- Sikre skolegang for alle børn
- Sikre kvinder ligestilling
- Nedbringe børnedødeligheden med to tredjedele
- Nedbringe dødeligheden blandt gravide og fødende kvinder med tre fjerdedele
- Stoppe spredningen af hiv/aids og andre smitsomme sygdomme
- Sikre et bæredygtigt miljø
- Skabe et globalt partnerskab for udvikling.

2015 Målene afspejler danske udviklingsprioriteter, hvor hovedmålsætningen er fattigdomsbekæmpelse. Danmark støtter fuldt og helt det fælles arbejde med at sikre opfyldelse af 2015 Målene og anser det for vigtigt, at der etableres et bredt samarbejde herom.

Realisering af Målene er et fælles ansvar, som FN's medlemslande har påtaget sig, og for specielt Afrikas vedkommende er der behov for en helt særlig indsats, hvis Målene skal nås. Regeringen forfølger Målene i udviklingssamarbejdet – såvel bilateralt som multilateralt – og vil også på FN Topmødet den 14.-16. september 2005 sætte fokus på, at der bliver gjort en særlig indsats for at hjælpe Afrika med at nå målene i 2015. Danmark udarbejdede som det første land en national rapport om opfyldelsen af forpligtelsen i Mål 8, herunder bistandens omfang og kvali-

tet, markedsadgang for udviklingslandenes produkter og gældsrehabilitering. Og Danmark er indtil videre det eneste land, som systematisk rapporterer herom én gang årligt. Den seneste Mål 8-rapport udsendtes den 1. juli 2005. Også andre donorlande og EU Kommissionen har som forberedelse til FN Topmødet den 14.-16. september 2005, jf. pkt. 1.c, udarbejdet sådanne Mål 8-rapporter.

Danmark vil fortsætte bestræbelserne for at fattigdomsbekæmpelse og dermed gennemførelsen af 2015 Målene tager udgangspunkt i landenes egne politikker (i form af nationale fattigdomsstrategier) og baseres på et langsikret partnerskab mellem udviklingslandene selv og de øvrige deltagere i udviklingssamarbejdet.

Danmark vil arbejde for, at ovennævnte synspunkter afspejles i resolutionstekster om FN's udviklingsaktiviteter, herunder især spørgsmålet om partnerskab og de nationale fattigdomsstrategier og prioriteter som udgangspunkt for samarbejdet.

b. Bistand, gæld og handel

Bistand

Med 280 mia. kr. tegnede EU landene sig i 2004 for 55 pct. af verdens udviklingsbistand. Men Danmark er blot et ud af de fire EU lande, der opfylder FN-målsætning om at give 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten til udviklingsbistand. Danmark hilser det derfor velkomment, at EU i foråret blev enige om nye EU mål for udviklingsbistanden. I aftalen forpligter de 15 gamle EU lande sig til mindst at nå 0,51 pct. i 2010 og 0,7 pct. i 2015. De 10 nye lande, der starter på et meget lavere udgangspunkt, vil forsøge at nå 0,17 pct. i 2010 og 0,33 pct. i 2015. De nye mål vil sammenholdt med, at nogle EU lande støtter med mere end 0,7 pct., give et samlet EU bidrag på 0,56 pct. i 2010. Aftalen vil resultere i, at der fra 2010 vil være en årlig stigning i EU landenes samlede udviklingsbistand på ca. 150 mia. kr. i forhold til 2004 niveauet.

Gæld

Det er Danmarks politik, at de fattige og mest forgældede udviklingslandes gæld skal nedbringes til et bæredygtigt niveau under forudsætning af, at landene demonstrerer vilje og evne til at gennemføre fornuftige politikker og reformer. Dette søges i første omgang løst inden for rammerne af HIPC-initiativet. Danmark støtter, at de lande, som ikke når at kvalificere til den fordelagtige gældssanering under HIPC inden det udløber med udgangen af 2006, på et senere tidspunkt bør have mulighed for gældssanering på sammenlignelige vilkår.

Danmark støtter endvidere yderligere multilateral gældslettelse med udgangspunkt i forslag fra G8 om et gældsinitiativ til fordel for de lande, der har været igennem HIPC-processen. Det er en forudsætning, at dette initiativ ikke underminerer de internationale finansielle institutioners virke, ligesom donorfinansiering må ske med en rimelig byrdefordeling.

Ud over HIPC initiativet bør gældsproblemerne grundlæggende løses ud fra en vurdering af de enkelte landes konkrete situation på grundlag af omhyggelige gældsholdbarhedsanalyser. Egentlig gældsreduktion bør forbeholdes de fattigste lande, mens mellemindkomstlandenes gældsproblemer som udgangspunkt må løses ved omlægning af gælden kombineret med økonomiske reformprogrammer.

Inden for rammerne af Parisklubben yder Danmark hel eller delvis eftergivelse af eksportkreditgæld på grundlag af de betingelser, der opnås enighed om i denne institution. Danmark yder ligeledes hel eller delvis eftergivelse af tilbagebetalinger af de tidligere statslån på grundlag af aftaler med debitorlandet i Parisklubben. F.s.v.a. lande, der kvalificerer til gældseftergivelse på de favorable HIPC-betingelser, yder Danmark 100% eftergivelse af al eksportkreditgæld stiftet før september 1999, dvs. mere end de typisk 90%, som kreditorlandene har forpligtet sig til i medfør af det udvidede HIPC-initiativ, samt 100% eftergivelse af statslån.

Handel

Handel, vækst og udvikling er en afgørende forudsætning for at 2015-Målene kan nås. Der er derfor i 2005 udarbejdet en ny, ambitiøs dansk strategi på området. Heraf fremgår det, at man fra dansk side lægger stor vægt på, at det handelspolitiske og udviklingspolitiske niveau i højere grad spiller sammen om at afskaffe nationale og internationale barrierer for de fattigste udviklingslandes udenrigshandel, vækst og bekæmpelse af fattigdom.

I den nuværende forhandlingsrunde i WTO (Doha-runden) støtter Danmark, at der vedtages særlige overgangsordninger for de fattigste udviklingslande. Det vil sige, at Danmark f.eks. støtter en videreudvikling af WTO's bestemmelser om "Særlig og differentieret behandling" af udviklingslandene og Europa-Kommissionens udmelding om, at de fleste udviklingslande helt vil kunne undgå at påtage sig nye WTO forpligtelser i forbindelse med resultatet af Doha-forhandlingerne. De får dermed en såkaldt "Round for Free."

Ikke mindst udvikling af den private sektor er kernen i vækst. Danmark har derfor gennem den bilaterale bistand, blandt andet gennem erhvervssektorprogrammet, arbejdet for at forbedre betingelserne for erhvervslivet, herunder særligt i Afrika.

På det multilaterale område har Danmark endvidere over en treårig periode (2004-2006) afsat ca. 140 mio. kroner til støtte af ikke mindst FN's og WTO's aktiviteter inden for handel og udvikling med henblik på at styrke u-landenes kapacitet til at drage nytte af øget markedsadgang under de regionale og internationale handelsaftaler.

c. Miljø og bæredygtig udvikling

Miljø og fattigdomsbekæmpelse går hånd i hånd. De fattigste rammes hårdest af miljønedslidning - også den de ikke selv har skabt. Deres livsgrundlag er afhængig af det, som naturen tilbyder. Danmark bør derfor generelt arbejde for at fastholde bæredygtig udvikling som en ledetråd for FN's udviklingsaktiviteter og især i arbejdet med at nå de internationale udviklingsmål. Verdenstopmødet i Johannesburg vedtog en række konkrete mål om sanitet, vandressourceforvaltning, kemikalier, biodiversitet og fiskeri samt målsætninger om bl.a. vedvarende energi og bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre. Fra dansk side bør også arbejdes for, at disse miljømål fra Verdenstopmødet kommer til at spille en rolle som supplerende mål til Mål 7 om miljømæssig bæredygtighed og for en forståelse af, at realiseringen af Mål 7 i vid udstrækning er en forudsætning for, at de andre 2015-Mål kan nås.

Danmark støtter generelt ratifikation, implementering og håndhævelse af miljøkonventioner, men ser gerne, at der i højere grad fokuseres på implementering af vedtagne bestemmelser. Fra dansk side lægges vægt på, at det internationale samarbejde på miljøområdet bliver tilrettelagt

således, at de internationale miljøkonventioner og deres kompetente forsamlinger er normsættende og retningsgivende for miljøarbejdet. Ansvar for gennemførelsen af konventionerne er de enkelte landes. Det internationale samfunds bidrag til finansieringen af bl.a. ulandenes opfølgende arbejde bør primært ske via Den globale Miljøfacilitet (GEF) og i overensstemmelse med udviklingslandenes egne udviklingsstrategier. Disse strategier er omdrejningspunkt for den øgede harmonisering på landeniveau, som er udtrykt i den såkaldte Paris-erklæring om bistandseffektivitet. GEF blev i sin tid oprettet for at undgå et cigarkassesystem med individuelle finansieringsløsninger og donortilsagn for hver enkelt aftale. Fra dansk side ønsker man ikke at medvirke ved etablering af individuelle finansieringsordninger for enkeltkonventioner eller programmer under disse. I overensstemmelse med den måde det internationale finansieringssamarbejde foregår på arbejder Danmark for en substantiel fjerde genopfyldning af GEF.

UNEO: I forhold til miljøkonventionerne tænkes en sådan særorganisation at bidrage til at styrke integrationen og samarbejdet mellem miljøkonventionerne. WIPO og ILO er eksempler herpå inden for deres fagområder uden at dette berører konventionernes folkeretlige autonomi. Særorganisationen tænkes finansieret via pålignede og frivillige bidrag.

Klima: Med Kyoto-protokollens ikrafttræden i februar 2005 er der skabt nyt momentum for Kyoto-aftalen. Storbritannien har som G8- og EU-formandskab gjort klimaudfordringen til en topprioritet. Regeringsgrundlaget giver prioritet til klimaspørgsmålet. Det slås fast, at regeringen vil arbejde for en ambitiøs international aftale om videreførelse af det international klimaregime, når Kyoto-aftalens første fase udløber i 2012. På DER i marts 2005 besluttede EU's stats- og regeringschefer at udvikle en EU-strategi for bekæmpelse af klimaændringer, der medvirker til at sikre max. 2 graders stigning i den globale middeltemperatur og bygger på reduktioner i industrilandene på 15-30 pct. i 2020. Uformelle drøftelser om en klimaafnæftale efter 2012 blev indledt i maj 2005 og vil fortsætte i formelt regi under den 11. partskonference under FN's Klimakonvention i Montreal, december 2005, som også vil være det første partsmøde under Kyoto-protokollen. Fra dansk side lægges vægt på, at der sker fremdrift i forhandlingerne om en fremtidig klimaafnæftale, hvor alle store udledere af drivhusgasser påtager sig sammenlignelige forpligtelser. Henset til USA's modstand mod at bidrage finansielt til dækning af conferenceudgifter til Klimakonventionen og tilhørende protokol bør man fra dansk side være opmærksom på at fastholde finansiering af conferenceudgifter for FN's 'Treaty Bodies' generelt over FN's regulære budget.

d. Migration og udvikling

Generalsekretæren nedsatte i 2003 den såkaldte Global Commission on International Migration (GCIM), der bl.a. skal analysere migrationspolitikker og komme med forslag til politiske initiativer. Endelig rapport afleveres til generalsekretæren og andre interessenter i efteråret 2005. Som opfølgning på EU-Rådskonklusionerne af 19. maj 2003 om bl.a. at indtænke migration og flygtningeproblematikker – både internt og i nærømråder – i fællesskabsbistanden, forventes Kommissionens meddelelse om migration og udvikling vedtaget i starten af september 2005. Meddelelsen vil bl.a. fokusere på mulighederne for at lette tredjelandsstatsborgeres adgang til at sende penge tilbage til hjemlandet (remitter), for at vende tilbage til oprindelseslandet samt på forhold vedrørende "brain drain" og "brain circulation". For Danmarks vedkommende er nærømrådeinitiativet et eksempel på en bistandsindsats med migrations-/flygtningeaspekter.

Danmark kan fremhæve den vægt Danmark og EU tillægger disse spørgsmål og bakke op om GCISM's arbejde.

e. Befolkning, reproduktiv sundhed, herunder HIV/AIDS

På 2005 Topmødet er den danske målsætning, at der træffes beslutning om en styrket sammenhæng mellem opnåelsen af 2015 Målene og kvinders og mænds lige adgang til grundlæggende sociale, politiske og økonomiske rettigheder, fremme af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) samt intensiveret kamp mod hiv/aids.

Danmark anser gennemførelsen af handlingsprogrammet fra Kairo-konferencen i 1994 om Befolkning og Udvikling (ICPD) som en forudsætning for at nå 2015-målene og arbejder for at øge forståelsen og opbakningen bag den brede tilgang til befolkningspolitikken, man enedes om i Kairo. Den danske indsats på befolkningsområdet tager udgangspunkt i handlingsprogrammet og omfatter bl.a. styrkelse af kvinders rettigheder, opprioritering af SRSR i relevante udviklingsstrategier og programmer på nationalt niveau (sektorprogrammer og fattigdomsstrategier). Danmark fokuserer især på nedbringelse af mødredødelighed, bekæmpelse af HIV/AIDS og unges seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder.

På baggrund af det stigende internationale pres på gennemførelse af Kairo-handlingsprogrammet, fra særligt USA, men også en række konservative muslimske og katolske lande, er der fortsat behov for, at Danmark tilkendegiver sin støtte til fremme af ICPD og SRSR. Den politiske modstand er rettet mod abort-relaterede ydelser samt oplysninger om forebyggelse af graviditet såvel som HIV/AIDS. USA er fortalere for afholdenhed som eneste acceptable forebyggelsesmetode.

På den særlige samling om HIV/AIDS i 2001 blev der opnået enighed om at sikre en intensiveret indsats mod epidemien på alle niveauer – nationalt, regionalt og globalt. HIV/AIDS har ved flere lejligheder været drøftet i Sikkerhedsrådet, hvilket har medført stigende opmærksomhed om epidemiens konsekvenser, i denne forbindelse særlig for sikkerhed og stabilitet. Den særlige samling vedtog et ambitiøst slutdokument, der stiller præcise krav til alle medlemslande. Dokumentet understreger epidemiens alvorlige konsekvenser for udvikling og stabilitet. Dokumentet indeholder en række indikatorer for opfyldelsen af de indgåede forpligtelser.

Den 2. juni d.å. afholdtes et højniveau møde i New York, hvor der blev foretaget en teknisk gennemgang af de hidtidige resultater vedrørende opfølgningen på den særlige samling og i 2006 gennemføres den første egentlige status-konference for den globale hiv/aids indsats.

Et af hovedpunkterne fra den særlige samling var understregning af behovet for yderligere ressourcer til bekæmpelse af HIV/AIDS. I en nylig rapport fra FN's fælles hiv/aids program, UNAIDS, opgøres det årlige finansieringsbehov til 20 mia. USD årligt. Selv om der siden den særlige samling er der mobiliseret betydelige ressourcer, er niveauet fortsat betydeligt under det skønnede behov.

I løbet af de seneste år er der blevet etableret en række nye initiativer/finansielle mekanismer, så som den Globale Fond til bekæmpelse af AIDS, TB og Malaria, den amerikanske præsidents særlige HIV/AIDS initiativ – PEPFAR – og WHO's initiativ for livsforlængende behandling –

3-by-5. De nye separate initiativer øger presset på modtagerlandenes kapacitet til at planlægge, koordinere og gennemføre de nye aktiviteter. I lyset af denne udfordring tog UNAIDS i 2004 initiativ til at samle donorerne om en række fælles principper for HIV/AIDS indsats, der præsenteredes under overskriften "3-ones".

Dette arbejde er i 2005 fulgt op af et "Global Task Team", der har identificeret en række konkrete anbefalinger til, hvordan den samlede hiv/aids indsats kan gøres mere velkoordineret og effektiv. Danmark har deltaget aktivt i arbejdet i Global Task Team og er generelt en stærk fortalere for princippet om, at de forskellige indsats gennemføres med udgangspunkt i nationale planer og strategier for bekæmpelse af HIV/AIDS og i overensstemmelse med de enkelte aktørers særlige komparative fordele.

f. Sociale spørgsmål

Det er vigtigt fortsat at fastholde verdens opmærksomhed på beslutningerne fra Det Sociale Topmøde i 1995 i København og herigennem at bidrage til opfyldelsen af 2015 Målene.

Danmark bør arbejde for at sikre, at vedtagelserne fra Det Sociale Topmøde i København og resultaterne af opfølgingsprocessen forsat integreres i alle relevante FN-organers programmer og aktiviteter. Det er ligeledes afgørende at styrke koordinationen af operationelle udviklingsaktiviteter indenfor FN og øge samarbejdet mellem FN, regeringerne og alle andre relevante aktører for at sikre en effektiv efterlevelse af forpligtelserne fra Det Sociale Topmøde og den praktiske implementering af de nye initiativer, der blev vedtaget på København+5.

Danmark bør fremhæve vigtigheden af, at FN's Socialkommission løbende og effektivt overvåger gennemførelsen af vedtagelserne fra Det Sociale Topmøde og København+5.

Andre emner: Danmark finder det vigtigt, at FN's standardregler om lige muligheder for handicappede implementeres, og at FN udvikler en sammenhængende og kønssensitiv handicap-politik, der omfatter alle FN's organer. Man bør arbejde for, at handicappedes velfærd og ligestilling opfattes som et fælles samfundsanliggende.

4. Humanitære spørgsmål

a. Internt fordrevne

Internt fordrevne har samme behov som flygtninge for beskyttelse og for at blive behandlet i overensstemmelse med humanitære principper og menneskerettighedsstandarder. Deres retlige status adskiller sig imidlertid fra flygtninges ved, at der ikke på samme måde eksisterer et klart internationalt retligt og organisatorisk regelsæt for situationer, hvor de internt fordrevnes egne regeringer ikke lever op til deres forpligtelser over for egne borgere.

Det er efter dansk opfattelse ønskeligt, at de vejledende retningslinier for internt fordrevne, der er udarbejdet af generalsekretærens særlige repræsentant, får en så stærk placering i det internationale bistandsarbejde til fordel for denne gruppe som muligt.

Internt fordrevne er et prioritetsemne i dansk humanitær bistand, og Danmark mener, at der er behov for at sikre en fremtrædende placering af emnet i drøftelser i FN. Om end der har kun-

net spores en positiv udvikling på dette punkt, kan der næppe være tvivl om, at der blandt mange G-77 lande består et udtalt forbehold mod at formalisere og institutionalisere det internationale samfunds ret til adgang til internt fordrevne.

I FNs kontor for humanitær koordination (OCHA) er nu etableret en enhed (Inter-agency International Displacement Division - IDD), som skal fokusere på forholdene for internt fordrevne på tværs af organisationerne. Formålet med enheden er, at den skal koordinere en mere samlet indsats i forhold til internt fordrevne, hvor de enkelte organisationer bidrager inden for deres kompetenceområde. Danmark har støttet oprettelsen af denne enhed og forventer, at den bliver en nyttig mekanisme til at sikre bedre beskyttelse af internt fordrevne.

b. Flygtninge

Flygtningespørgsmål står højt på den internationale dagsorden. På mange måder er vilkårene i dag anderledes, end da grundlaget for det internationale flygtningearbejde blev skabt med undertegnelsen af FN's Flygtningekonvention i 1951. Det anerkendes bredt, at der er behov for styrkelse af det oprindelige grundlag gennem nye supplerende arrangementer, der kan komplementere det bestående flygtningeregime, hvor der er behov. Samtidig står det klart, at det er nødvendigt at tage skridt, der effektivt kan forhindre misbrug af asylsystemet.

FN's Flygtningehøjkommissariat, UNHCR, har ifølge sit mandat til opgave at beskytte flygtninge og fremme varige løsninger på deres problemer. UNHCR er centralt placeret i bestræbelserne på at sikre, at det etablerede internationale regime fastholdes og udbygges. Det er vigtigt, at UNHCR får den nødvendige finansielle opbakning til at udføre sine opgaver.

Danmark finder, at det internationale samfunds bistandsindsats i flygtningenes nærområder må styrkes. Danmark har via sit særlige nærområdeinitiativ forstærket sin bistandsindsats i flygtningenes nærområder ved at yde bistand til såvel flygtninge og internt fordrevne som lokalbefolkning i lande, som har modtaget store flygtningestrømme. I forlængelse af regeringens målsætninger vil det være naturligt at arbejde for, at Generalforsamlingen i behandlingen af disse spørgsmål anerkender vigtigheden af en forstærket international indsats i flygtningenes oprindelseslande og i nærområderne. I tillæg til humanitær bistand omfatter sådanne nærområdeindsatser også støtte til rehabilitering, genopbygning samt konfliktforebyggelse. Spørgsmålet om overgang fra humanitær bistand til udviklingsbistand er centralt, og fra dansk side støttes initiativer, som fremmer denne overgang, herunder ikke mindst bedre koordination i FN-systemet.

Som led i den globale indsats for flygtninge bør der fra dansk side arbejdes for en udvidelse af kredsen af genbosætningslande, herunder at UNHCR styrker sin indsats på dette område.

c. Sikkerhed for nødhjælpsarbejdere og FN-personale.

Danmark prioriterer fortsat den bedst mulige beskyttelse af FN-personale og nødhjælpsarbejdere i forbindelse med internationale indsatser i lyset af de stadig øgede trusler og overgreb - om nødvendigt kan denne finde sted under militærets beskyttelse. Samtænkning mellem civile og militære indsatser er under udbygning. De såkaldte MCDA-guidelines (Military and Civil Defence Assets) udstikker rammerne for, hvorledes dette samarbejde skal foregå, herunder også det sikkerhedsmæssige aspekt. Verden har forandret sig. Humanitære krisesituationer er blevet mere komplekse. Det såkaldte "humanitære rum", hvor de humanitære aktører skal arbejde, har

ændret karakter. Sikkerhedsforhold og trusselsbilleder i en række kriseområder har ændret sig radikalt. Derfor tilskønnes der fra dansk side et enstrengt sikkerhedssystem på hovedkontorsniveau som i marken med inddragelse af de erfaringer, der tidligere er blevet uddraget af FNs sikkerhedssystem.

Danmark er fortsat af den opfattelse, at FN-associeret NGO-personale, der udfører FN opgaver, har samme adgang til beskyttelse som det øvrige FN-personale. Der lægges endvidere vægt på, at alt udsendt personale får den nødvendige træning inden udsendelsen, samt at der til staidighed under tjenesten foregår sikkerhedsvurderinger og præcis information og instruktion om sikkerhedsstandarder og procedurer i forbindelse med trusler og overgreb. Danmark lægger endvidere stor vægt på, at der ydes den nødvendige psyko-sociale støtte, hvor der er sket fysiske og eller psykiske overgreb eller har oplevet andre traumatiske situationer i tjenesten.

5. Menneskerettigheder

a. Generelle menneskerettighedsspørgsmål, herunder situationen i enkeltlande

Menneskerettighederne er et prioritetsområde for Danmark. Danmark skal fortsat gå i spidsen, når det gælder fremme af menneskerettigheder og demokrati. Den danske indsats for menneskerettighederne skal være konsekvent, synlig og resultatorienteret.

Menneskerettighederne er fundamentale for alle menneskers liv og værdighed samt i relation til fremgang og udvikling. Respekten for menneskerettighederne og det enkelte individ er en forudsætning for international stabilitet, fred og sikkerhed.

Danmark skal fastholde den aktive og principfaste linje i dansk menneskerettighedspolitik. Danmark bør derfor arbejde for, at menneskerettighederne respekteres over for alle uden forskelsbehandling af nogen art, at menneskerettighederne anerkendes og efterleves i alle lande uanset styreform, kulturel og social baggrund eller andre forskelle, at det internationale menneskerettighedsværn udbygges, især gennem styrkelse af det internationale overvågningssystem, samt at eventuelle bestræbelser på at underminere menneskerettighedsmekanismernes uafhængighed, integritet og effektivitet bliver imødegået.

Henset til den betydning, FN's indsats har på menneskerettighedsområdet, bør delegationen tillige virke for, at menneskerettighedsarbejdet sikres fornødne ressourcer, således at det kan udføres på en sagligt forsvarlig og effektiv måde.

I de senere år har der været en stadig stigende tendens til, at udviklingslandene søger generelle økonomiske spørgsmål indarbejdet i resolutioner om menneskerettighederne, herunder resolutionen om retten til udvikling. Danmark bør virke for en fælles holdning til disse spørgsmål i EU-kredsen med henblik på så vidt muligt at undgå vedtagelse af sådanne elementer i resolutioner om menneskerettighederne.

Hvad angår initiativer om menneskerettighedssituationen i enkeltlande, bør Danmark støtte bestræbelser på, at de internationale menneskerettighedsinstitutioner, herunder FN's Højkommissær for Menneskerettigheder samt de særlige rapportører og arbejdsgrupper udpeget af Menneskerettighedskommissionen, sikres uhindrede muligheder for at udføre deres hverv.

EU står hvert år bag initiativer vedrørende menneskerettighedssituationen i enkeltlande. Beslutning om, hvilke initiativer EU skal fremme i år, vil blive truffet op til Generalforsamlingens åbning.

b. Frihed for tortur og dødsstraf

Det er Danmark, som fremlægger resolutionen mod tortur i FN's Menneskerettighedskommission. I lighed med tidligere år lykkedes det også på Kommissionens 61. samling i foråret 2005 at få en forstærket resolutionstekst vedtaget med konsensus.

Der er ligeledes tradition for, at Danmark fremlægger resolutionen mod tortur på Generalforsamlingen. Det vil også være tilfældet under den 60. Generalforsamling.

En betydningsfuld nyskabelse i bekæmpelsen af tortur på globalt plan var vedtagelsen i 2002 af en valgfri tillægsprotokol til FN's torturkonvention. Protokollen åbner mulighed for international og national inspektion på steder, hvor frihedsberøvede personer opholder sig. Danmark ratificerede protokollen den 25. juni 2004. Den er ratificeret af i alt 9 lande og træder i kraft, når den er ratificeret af 20 stater.

Danmark bør virke for, at opnåede resultater fastholdes og om muligt udbygges, at specialrapportørens mandat opretholdes, og at FN's torturkonvention og den nye tillægsprotokol tiltrædes af alle lande med henblik på at styrke grundlaget for den internationale bekæmpelse af tortur.

På Generalforsamlingen i 1999 fremlagde EU en resolution om dødsstraf. Initiativet måtte imidlertid stilles i bero på grund af udsigten til vedtagelse af en række ændringsforslag, som radikalt ville ændre resolutionens sigte. Derimod er det lykkedes for EU at få vedtaget resolutioner imod dødsstraf i FN's Menneskerettighedskommission, men kun ved afstemning og med et stemmemønster under den seneste samling med 26 stemmer for, 17 imod og 10 afstæelser. På den baggrund er der næppe udsigt til, at EU i år beslutter sig for at fremlægge en generel resolution mod dødsstraf på Generalforsamlingen.

c. Oprindelige folk

I tæt samarbejde med Grønlands Hjemmestyre er Danmark særdeles aktiv i arbejdet for at forbedre oprindelige folks situation i opfølgning af vedtagelser herom på FN's Verdenskonference om Menneskerettigheder i Wien i 1993 og under FN's første ti-år for oprindelige folk (1995 – 2004). Et væsentligt resultat af det første ti-år har været etableringen i juli 2000 af FN's Permanente Forum for Oprindelige Folk, der bygger på et dansk-grønlandsk initiativ.

Forummet består af 16 uafhængige eksperter – 8 fra regeringerne og 8 udpeget af de oprindelige folk. Medlemmernes funktionsperiode er 3 år med mulighed for genvalg. Den danske kultursociolog Ida Nicolajsen blev i 2004 genvalgt for en treårig periode (2005-2007) på en af de otte regeringspladser i Forummet. De arktiske folk er i samme periode repræsenteret ved Aqqaluk Lynge, medlem af det grønlandske landsting og præsident for "The Inuit Circumpolar Conference" (ICC).

Under den 59. FN-generalforsamling blev det besluttet at proklamere endnu et ti-år for oprindelige folk (2005-2014) med henblik på at fastholde fokus på de oprindelige folks meget sårbare situation i mange dele af verden. Et vanskeligt udestående projekt vedrører udarbejdelse af en deklARATION om oprindelige folks rettigheder. Et detaljeret handlingsprogram for det 2. ti-år vil blive fremlagt under den 60. FN-generalforsamling af ti-årets koordinator, undergeneralsekretæren for økonomiske og sociale spørgsmål, Jose Antonio Ocampo.

Danmark vil tage aktivt del i forhandlingerne om handlingsprogrammet for FN's 2. ti-år om verdens oprindelige folk. Danmark vil herunder virke for at sikre oprindelige folks muligheder for selv at deltage i løsningen af problemer og udviklingsprocesser, der påvirker eller vedrører deres udvikling og rettigheder.

d. Racisme

FN afholdt sin 3. Verdenskonference mod racisme, racediskrimination, fremmedhad og beslægtet intolerance i Durban, Sydafrika i 2001. Konferencens slutdokument, som blev vedtaget med konsensus, indeholder mange konstruktive bestemmelser om det videre arbejde med bekæmpelsen af racisme m.v.

Siden da har især de afrikanske lande insistere på at få indsat bestemmelser i resolutionerne mod racisme, som de havde givet afkald på som led i konsensusvedtagelsen i Durban. Disse resolutioner har derfor ikke kunnet vedtages med konsensus.

Danmark bør arbejde for en konsolidering af Verdenskonferencens resultater og modvirke bestræbelser på at introducere elementer, som ikke indgår i konferencens vedtagelser.

e. Menneskerettigheder og terrorisme

Bekæmpelse af terrorisme behandles i Generalforsamlingens 6. (juridiske) udvalg, men har også fundet vej ind i 3. udvalg, hvor Rusland sidste år fremlagde en resolution om menneskerettigheder og terrorisme, som bygger på den opfattelse, at terrorisme i sig selv udgør krænkelse af menneskerettighederne. Denne opfattelse er imidlertid udtryk for en sammenblanding af begreberne. Terrorismen retter sig således typisk mod staterne, der søges aftvunget indrømmelser gennem overgreb mod uskyldige civilpersoner. Krænkelser af menneskerettighederne vedrører derimod typisk statsmagtens overgreb mod borgerne. Ruslands opfattelse kan endvidere føre til, at kampen mod terrorisme bruges som undskyldning for krænkelse af menneskerettighederne. Endvidere åbnede resolutionen for begrænsninger i beskyttelsen af menneskerettighederne. Derfor stemte Danmark og de øvrige EU-lande ikke for den.

Heroverfor står resolutioner fremlagt af Mexico på en række samlinger, der i overensstemmelse med EU-landenes opfattelse behandler problematikken ud fra den synsvinkel, at menneskerettighederne altid skal overholdes efter deres indhold, også ved bekæmpelse af terrorisme. Menneskerettighedskommissionen vedtog på sin 61. samling med en tilsvarende resolution at etablere en rapportør for menneskerettigheder og terrorisme.

Danmark bør støtte initiativer til at sikre respekt for menneskerettighederne, også under bekæmpelsen af terrorisme. Danmark bør samtidig modvirke initiativer, som bygger på den opfattelse, at terrorisme i sig selv udgør krænkelse af menneskerettighederne.

f. Handicappedes rettigheder

FN's 56. generalforsamling vedtog i 2002 at nedsætte en ad hoc-komité med henblik på at udarbejde et udkast til en konvention om handicappedes rettigheder. Initiativet blev taget af Mexico, som på ad hoc-komitéens første møde fremlagde et konventionsudkast, der dog ikke kunne samle tilslutning som forhandlingsgrundlag. Komitéen drøftede på sine to første møder spørgsmål af mere generel karakter i forbindelse med konventionens udformning og enedes om at nedsætte en arbejdsgruppe til udarbejdelse af et oplæg til konventionstekst.

Arbejdsgruppens udkast til konventionstekst forelå i januar 2004 og danner grundlag for de stedfindende forhandlinger i ad hoc-komitéen. Der har indtil nu været afholdt 6 møder i ad hoc-komitéen. Møderne gennemføres i en positiv og konstruktiv atmosfære og har resulteret i en færdiggørelse af 1. læsning af konventionsteksten. Forhandlingerne er nu kommet ind i en fase, hvor man på foreløbig basis gennemgår de enkelte artiklers substantielle indhold og placering i teksten. Forhandlingerne må påregnes at vare endnu 2 – 3 år.

Danmark bør under generalforsamlingen fortsat arbejde for etablering af konsensus om den videre procedure for arbejdet med udarbejdelse af en konvention, der sikrer handicappede fuld opnåelse af menneskerettigheder. Dette bør i videst muligt omfang ske under medvirken af handicaporganisationerne. Konventionens indholdsmæssige aspekter bør som hidtil forhandles i ad hoc-komitéen.

g. Kvinder

Det normative rammeværk for Danmarks arbejde med kvinders rettigheder i international regi udgøres forsat af Beijing erklæringen og handlingsplanen fra 1995 (Platform of Action), slutdokumentet fra den 23. særlige samling af FN's Generalforsamling (Beijing +5) fra 2000, Kvindekonventionen samt 2015 målene.

Danmark prioriterer kvinders menneskerettigheder, herunder kvinders lige rettigheder, lige adgang til ressourcer og lige muligheder for indflydelse. Et område af særlig højt prioritet er fastholdelse og om muligt styrkelse af kvinders seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhed, der betragtes som afgørende for kvinders ligestilling og for opnåelsen af en lang række af 2015 målene inklusiv en effektiv bekæmpelse af HIV/AIDS. Også bekæmpelse af vold mod kvinder i fredstid og konflikt, empowerment af kvinder samt "gender-mainstreaming" både i FN-organerne og i deres operationelle aktiviteter prioriteres. Generelt lægges der vægt på, at indikatorer og monitorering fastholdes og udbygges.

Danmark bør desuden medvirke til, at den globale udviklings konsekvenser for kvinder tages i betragtning. I diskussioner om fattigdomsbekæmpelse og udviklingsbistand skal forpligtelsen fra Monterrey Konsensus om "gender-mainstreaming" i udviklingsbistand på alle niveauer og i alle sektorer fastholdes.

Sikkerhedsrådsresolution 1325 (2000) om kvinder, fred og sikkerhed fokuserer på kvinder som både ofre og ressourcer i viften af faser forbundet med konflikter. Danmark støtter aktivt gennemførelsen af resolutionen gennem en flerstrengt strategi, som inkluderer sammentænkningen mellem udenrigs-, forsvars- og udviklingsområderne.

Kvindes rettigheder, og særligt de seksuelle og reproduktive rettigheder, er under stigende internationalt pres fra religiøse og fundamentalistiske kræfter i såvel USA, Vatikanet som en række muslimske lande. Dette blev senest demonstreret under den 49. samling i FNs kvindekommision, der samtidig markerede 10 året for vedtagelsen af Beijing erklæringen. Slutklæringen fra den 49. samling genbekræfter Beijing rammeværket, men medfører ikke som ønsket en udbygning eller styrkelse af ligestillingsområdet. Slutklæringen kan betragtes som udtryk for "status quo" i forhold til de fremskridt man allerede opnåede i 1995 og 2000.

I lyset heraf bør Danmark vurdere, hvorvidt en fortsættelse af rækken af FN-møder bør fremmes, da en utilsigtet konsekvens kan blive tilbageskridt på området.

h. Børn

Børn og unge er et fokusområde i dansk udviklingssamarbejde, og Danmark bakker aktivt op om FN's arbejde for at sikre børns rettigheder. Der lægges især vægt på at fremme gennemførelsen af FN's børnekonvention fra 1989, resultaterne af den særlige samling af FN's Generalforsamling om Børn, som fandt sted i 2002 samt indfrielsen af 2015 Målene, hvoraf de seks direkte vedrører børn. De danske retningslinier for inddragelse af børn og unge i dansk udviklingssamarbejde i bestræbelserne på at nå 2015 målene er offentliggjort i januar 2004.

Særlige prioriteter er adgangen til og kvaliteten af uddannelse, støtte til forebyggelse og bekæmpelse af HIV/AIDS, herunder til børn, der er blevet forældreløse som følge af sygdommen. Desuden prioriteres forbedret beskyttelse af særligt sårbare børn, herunder børn i krise og konflikt, børnesoldater og handicappede børn. Endelig udgør fremme af unges adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser en central prioritet.

EU og den latinamerikanske gruppe skiftes til at fremlægge en holistisk resolution om børns rettigheder. I år vil det være EU, som bliver hovedkraften bag resolutionen. På Menneskerettighedskommissionens 61. samling modsatte USA sig, lige som sidste år, resolutionen og stemte som eneste land imod. Begrundelsen var, at USA ikke kunne acceptere referencerne til den internationale krigsforbryderdomstol og børnekonventionen.

Der kan med rette spørges til værdien af to gange om året at genforhandle en lang og kompliceret tekst om børns rettigheder, når det ikke længere lykkes at få teksten vedtaget med konsensus, og når teksten desuden ikke forbedres i forhold til slutdokumentet fra den særlige samling om børn i 2002. Danmark vil derfor arbejde for og tilslutte sig en strømlining af teksten. Det vil desuden være væsentligt for Danmark, at den holistiske resolution - eller andre tekster omhandlende børn - ikke bliver svagere end slutdokumentet. Dette gælder ikke mindst i forhold til befolkningsspørgsmål, hvor der henset til det stigende internationale pres mod gennemførelse af ICPD handlingsprogrammet (vedtaget på Kairo-konferencen om befolkningsspørgsmål) fra særligt USA, men også en række konservative muslimske og katolske lande, fortsat er behov for, at Danmark tilkendegiver sin støtte til fremme af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Endvidere bør det sikres, at der ikke sker en svækkelse af staternes ansvar og forpligtelser i henhold til børnekonventionen, herunder at børns rettigheder ikke undermineres i forhold til rettigheder til forældrene/familien.

6. Institutionelle og finansielle spørgsmål

a. Modernisering og reform af FN

Den danske indsats i forbindelse med 2005 Topmødet og bestræbelserne på at reformere FN er fokuseret på følgende hovedprioriteringer:

Finansiering af 2015 Målene – inkl. nye mål for global udviklingsbistand - især i Afrika

Danmark arbejder for at alle donorlande – som Danmark - bør leve op til den internationale målsætning om at yde 0,7 pct. af BNP i udviklingsbistand. Også på baggrund af dansk pres opnåedes i juni en DER-beslutning om et nyt ambitiøst mål for bistandsprocenten på 0,56 pct. i 2010 som et skridt på vejen til 0,7 pct. i 2015. Da Afrika er længst fra et nå 2015 Målene, bør der være et særligt fokus på dette kontinents behov.

En styrkelse af FNs kapacitet på freds- og genopbygningsområdet

Det er en dansk mærkesag at styrke FNs fredsopbygningskapacitet. En Fredsopbygningskommission vil udfylde et institutionelt tomrum og skabe et forum, der samler relevante organisationer, store donorer og troppebidragydende lande, regionale organisationer osv. med henblik på at udvikle landespecifikke strategier. Danmark arbejder samtidig for et styrket samarbejde mellem FN, EU, AU, regionale organisationer samt NGO'er.

En stærkere FN-indsats mod terrorisme og mod masseødelæggelsesvåben

Fra dansk side bakkes op om Generalsekretærens terrorismestrategi, som omfatter indsatser til forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme på både kort og langt sigt. Danmark støtter derudover Generalsekretærens forslag til en terrorismedefinition og opnåelse af enighed om en Globalkonvention mod terrorisme.

Effektiv beskyttelse af det fælles miljø og en styrket indsats mod global opvarmning

Danmark støtter generelt Generalsekretærens anbefalinger og har arbejdet for, at vedtagelserne fra Verdenstopmødet i Johannesburg anerkendes i Topmødeerklæringen som en integreret del af 2015 Målene, samt at miljø sammentænkes i alle politikker til opnåelse af 2015 Målene. På klimaområdet er det en dansk mærkesag, at Kyoto-protokollen bliver implementeret. Derudover arbejdes der for, at Topmødet lægger et fundament for udarbejdelsen af en langsigtet strategi til bekæmpelse af global opvarmning efter 2012. Det er endelig en dansk prioritet, at Topmødet leder frem mod etableringen af en FN-særorganisation for miljø (UNEO).

Menneskerettigheder

Oprettelsen af et permanent Menneskerettighedsråd til erstatning for Menneskerettighedskommissionen vil udgøre et væsentligt skridt i retning af en effektivisering af menneskerettighedsarbejdet i FN. Danmark vil endvidere arbejde for at skabe tilslutning til, at FNs Højkommissær for Menneskerettigheder årligt fremlægger en rapport om menneskerettighedssituationen overalt i verden, og at Højkommissæren får lejlighed til regelmæssigt at rapportere til Sikkerhedsrådet med henblik på at integrere menneskerettighedsspørgsmål i Rådets arbejde.

Lige adgang til grundlæggende rettigheder for kvinder og mænd, fremme af seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder samt intensiveret kamp mod HIV/AIDS

Danmark arbejder for en anerkendelse af, at kvinder og mænds lige adgang til grundlæggende sociale, politiske og økonomiske rettigheder - inklusiv seksuelle og reproduktive rettigheder - er en forudsætning for at nå 2015 Målene. Manglende ejendoms- og arveret, adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, samt udbredelse af vold mod kvinder er derudover stærkt medvirkende årsager til, at mange kvinder smittes med hiv-virus.

International retsorden

Danmark støtter Generalsekretærens foreslåede principper for magtanvendelsen, der er en acceptabel rettesnor for, hvornår magtanvendelse bemyndiget af Sikkerhedsrådet er legitim. Principperne har dog ikke alle en klarhed, der gør dem egnede til juridiske standarder, hvorfor Danmark står skeptisk overfor en formalisering i en Sikkerhedsrådsresolution. Danmark støtter Generalsekretærens tilkendegivelse af, at det internationale samfund har ansvar for at forhindre f.eks. folkedrab og andre systematiske og omfattende overgreb så som etnisk udrensning, i tilfælde hvor staten selv har vist sig ude af stand eller uvillig hertil.

b. Reform af Sikkerhedsrådet

Reform af Sikkerhedsrådet er et centralt emne i FN-reformdrøftelserne, herunder især spørgsmålet om udvidelse af medlemskredsen. Emnet har desuden været drøftet i en arbejdsgruppe under Generalforsamlingen de seneste 12 år, uden at der er opnået nævneværdige fremskridt. I sin topmøderapport af marts 2005 søgte Generalsekretæren at fremme debatten ved at foreslå to modeller for udvidelse af Sikkerhedsrådet til 24 medlemmer. Model A indebærer en udvidelse med 6 nye faste medlemmer og 3 nye valgte medlemmer, mens model B vil betyde en udvidelse med 9 nye valgte medlemmer (heraf 8 fireårige pladser med mulighed for genvalg og 1 toårig plads).

Generalsekretærens rapport har inspireret til fremlæggelse af forskellige forslag til reform af Sikkerhedsrådet, men det er i høj grad et forslag fra G4-gruppen (Tyskland, Brasilien, Japan og Indien), der har formået at sætte dagsordenen. Fællesnævneren for G4-landene er, at alle arbejder på at opnå et fast sæde i Sikkerhedsrådet. G4s forslag indebærer en udvidelse af Sikkerhedsrådet med 6 nye faste pladser (2 afrikanske, 2 asiatiske, 1 latinamerikanske/caribisk, 1 WEOG) og 4 nye valgte pladser (1 afrikansk, 1 asiatisk, 1 østeuropæisk og 1 latinamerikansk/caribisk), dvs. i alt 25 medlemmer. I princippet skal de nye faste medlemmer have samme rettigheder og forpligtelser som de nuværende faste medlemmer, men forslaget lægger op til, at de nye medlemmer ikke skal have vetoret. Spørgsmålet vil komme op i forbindelse med et "review" 15 år efter udvidelsens ikrafttræden af det nye Sikkerhedsråd, men kan ikke forventes at blive en realitet pga. den væsentlige modstand herimod.

G4s forslag har i løbet af de seneste måneder givet anledning til intense forhandlinger. En række mellemstore lande med Italien i spidsen, der pga. deres størrelse ikke kan forventes at blive faste medlemmer (den såkaldte Konsensusgruppe), har kraftigt modsat sig forslaget. Gruppen ønsker en udvidelse af Sikkerhedsrådet uden nye faste pladser og foreslår i stedet 10 nye valgte medlemmer med toårige pladser baseret på en regional fordeling. USA og Kina er også gået imod G4-forslaget. USA har tilkendegivet, at man kun ønsker "omkring" 2 nye faste medlemmer, hvoraf et medlem skal være Japan, mens Kina er imod fast medlemskab til Japan og derfor har støttet konsensusgruppens forslag. På trods af deres indbyrdes uenigheder har USA og Kina indledt et samarbejde om at modarbejde G4s forslag. Endelig har den Afrikanske Union

(AU) som G4 foreslået, at Sikkerhedsrådet udvides med 6 nye faste medlemmer, men AU ønsker, at de nye faste medlemmer også skal have vetoret. Desuden ønsker AU én ekstra valgt toårig plads til Afrika og dermed en udvidelse til i alt 26 medlemmer. G4 og AU har søgt at finde et kompromis, da AUs støtte er nødvendig for at få 2/3 flertal (128 stemmer) i Generalforsamlingen. Forhandlinger har imidlertid ikke båret frugt, bl.a. fordi AU-landene er splittede, herunder især vedr. vetoret til nye faste medlemmer.

Såfremt det lykkes at få vedtaget G4s reformforslag, bliver det næste skridt en hemmelig afstemning i Generalforsamlingen om de nye faste medlemmer, der skal vælges med mindst 2/3 flertal. Endelig skal udvidelsen vedtages i en senere resolution, der indeholder de nødvendige ændringer af FN Pagten. Pagtændringerne vil igen skulle ratificeres af mindst 2/3 af medlemslandene, herunder af samtlige faste medlemmer af Sikkerhedsrådet, inden ændringen kan træde i kraft.

Danmark støtter og er medforslagsstiller til G4s resolutionsforslag, der i det store og hele stemmer overens med den holdning, som Danmark i mange år har haft til reform af Sikkerhedsrådet. Forslaget tilgodeser ønsket om en parallel udvidelse med faste og valgte medlemmer, herunder bedre repræsentation af udviklingslande, samt fast medlemskab for Tyskland og Japan. Der lægges endvidere op til en indskrænkning af vetoretten. Endelig indeholder forslaget en række tiltag, der tager sigte på at øge åbenheden om Sikkerhedsrådets arbejde og give bedre adgang for den brede FN medlemskreds til at deltage i Sikkerhedsrådets arbejde.

c. Revitalisering af Generalforsamlingen

FN's medlemslande har i gennem en årrække drøftet, hvordan Generalforsamlingen kan moderniseres, og siden 1991 har Generalforsamlingen vedtaget 14 forskellige resolutioner om revitalisering og styrkelse af forsamlingen. Bestræbelserne har navnlig koncentreret sig om at luge ud i den meget store og ganske uoverskuelige dagsorden, nedbringe antallet og længden af resolutioner samt gøre drøftelserne mere fokuserede og interaktive. På trods af alle anstrengelser må de opnåede resultater karakteriseres som ganske beskedne - et forhold, der helt overvejende må tilskrives modstand fra toneangivende medlemmer af G-77-landene (Cuba, Egypten og Algeriet). Disse lande modsætter sig med gruppens opbakning stort set alle tilløb til at effektivisere arbejdet med henvisning til staternes suveræne ret til at få behandlet ethvert spørgsmål.

Frem mod 2005 Topmødet anbefales det både i Højniveaupanelets rapport fra december 2004 og i Generalsekretærens topmøderapport fra marts 2005 at gøre en indsats for at forbedre Generalforsamlingens omdømme, effektivitet og indflydelse. I sit udkast til slutdokument for 2005 Topmødet anbefaler formanden for den 59. Generalforsamling, Jean Ping fra Gabon, at de af Generalforsamlingen vedtagne reforminitiativer hurtigst muligt iværksættes. I den forbindelse har formand Ping fremlagt et udkast til generalforsamlingsresolution, der bl.a. lægger op til at fokusere Generalforsamlingens arbejde på en række aktuelle tematiske spørgsmål, styrke formandens rolle og autoritet, samt iværksætte en indgående vurdering af Generalforsamlingens dagsorden, arbejdsmetoder og procedureregler.

Danmark er en stærk støtte af arbejdet med at revitalisere Generalforsamlingen. EU-positionen på revitaliseringsprocessen af Generalforsamlingen er klar, og de centrale aspekter er styrkelse af effektivitet og sammenhængskraft. Dette indebærer blandt andet strømlining af udvalgsstruk-

turene, herunder en sikring af, at overlappende mandater mellem udvalgene ikke forekommer. Revitalisering indebærer ligeledes en reform af arbejdsmetoderne med en kortere dagsorden og klarere procedure.

d. FN's finansielle situation

FN's likviditet er blevet klart forbedret i de seneste år. USA og andre lande har foretaget en betydelig afbetaling på deres gæld til organisationen. USA har dog stadig udestående gæld til FN, og det er uklart i hvilken udstrækning - og hvornår - den vil blive indbetalt. Danmark bør sammen med øvrige EU-lande søge at opretholde presset på USA for at opnå betaling af den resterende FN-gæld.

Spørgsmålet om finansiering af moderniseringen af FNs hovedkvarter (den såkaldte Capital Master Plan) er stadig uafklaret. Fra amerikansk side har man som værtsland foreslået en finansieringspakke omfattende et lån med en lang løbetid og et fast renteniveau. Finansieringspakken forhandles for indeværende, og den 30. juni blokerede USA for en resolution med et kompromisforslag vedr. låneaftalen.

I en Generalforsamlingsresolution af 22. juni 2005 besluttedes det at allokere 17,8 mia. USD i 2005 og 8,2 mia. USD i 2006 til Capital Master Plan til finansiering af den sidste del af designfasen.

Danmark bør i samarbejde med de øvrige EU-lande fortsat opretholde presset for at gennemføre moderniseringsarbejdet på grundlag af en fuld afdækning af potentielle finansieringsarrangementer og inden for de mest omkostningseffektive rammer, samt fortsat søge en finansieringsmodel hvor værtslandet USA betaler en væsentlig del af udgifterne i forbindelse med arbejdet.

FN's finansiering og budget ventes drøftet på 2005 Topmødet den 14.-16. september i New York. Generalsekretærens Topmøderapport lægger ikke udtrykkeligt op til ændringer i selve finansieringen af FN; det anføres dog, at både generalforsamlingen og sikkerhedsrådet har et ansvar for at stille de nødvendige ressourcer til rådighed, når de pålægger FN nye opgaver. Derimod foreslår generalsekretæren, at der gennemføres en omfattende gennemgang af organisationens regelsæt på budget- og personalesiden med henblik på at sikre større transparens og bedre personalestyring. Endvidere understreger han behovet for styrkede ledelses- og kontrolmekanismer i FN. Organisationens egen interne revisionsenhed, Office of Internal Oversight Services (OIOS) foreslås styrket og gjort mere uafhængig bl.a. for at undgå gentagelse af de uregelmæssigheder, der afslørede i forbindelse med Olie for Mad programmet.

Fra dansk side er det væsentligt at sikre, at FN forsat råder over tilstrækkelige og stabile ressourcer til at virkeliggøre generalsekretærens reformforslag. Generalsekretærens forslag om bedre indsigt i organisationens budgetter og personalestyring samt styrkede ledelses- og kontrolmekanismer i FN må også hilses velkommen fra dansk side. Det samme gælder hans tanker om et styrket OIOS.

e. Budgettet 2006-07 og bidragsskalaen

De kommende budgetforhandlinger for to-årsbudgettet for 2006/07 kan forventes at starte på et niveau af 3,6 mia. USD, dvs. en stigning på ca. 0,4 mia. USD i forhold til 2004/05-budgettet. De forventede budgetmæssige implikationer af 2005 Topmødet, af øgede omkostninger til konfliktforebyggende indsatser samt bekæmpelse af international terrorisme kan øge behovet for yderligere ressourcer.

5. udvalg skal i efteråret 2005 forhandle det endelige budget for 2006-07. Budgetforhandlingerne må forventes at blive vanskelige. Danmark bør under forhandlingerne i samarbejde med EU-partnere arbejde for, at budgettet for næste to-år sikrer en forsvarlig udførelse af de opgaver, medlemslandene pålægger sekretariatet, samtidig med at der videreføres en stram budgetdisciplin.

Danmarks bidragsandel udgør 0,718% af FN's samlede regulære budget for 2005. Danmark er på den relativt korte liste over medlemslande, der har indbetalt det fulde bidrag for samtlige budgetter.

Bilag 1   Oversigt over dansk personel i internationale operationer

Tal for aktuelle danske militære bidrag til internationale operationer opdateret pr. 29. juni 2005. Opdaterede tal kan også findes på Forsvarskommandoens hjemmeside.

NATO operationer

		Troppebidrag	Militær- observatører/ stabsofficerer	Civilt politi
KFOR	Kosovo	351		
NATO HQ's	Bosnien-Herzegovina		3	
ISAF	Afghanistan	107		

FN-operationer

		Troppebidrag	Militær- observatører/ stabsofficerer	Civilt politi
UNMIK	Kosovo		1	22
UNAMA	Afghanistan		1	
UNOMIG	Georgien		6	
UNTSO	Mellemøsten		11	
UNMIL	Liberia		2	
UNMOGIP	Indien/Pakistan		6	
MONUC	Den Demokratiske Republik Congo		2	
UNAMSIL	Sierra Leone		1	
UNMEE	Etiopien/Eritrea		4	
UNMIS	Sudan	42		
AMIS	Sudan		2	

Andre operationer

		Troppebidrag	Militær- observatører/ stabsofficerer	Civilt politi
EUPM	Bosnien-Herzegovina			13

EUPM	FYROM			5
EUMM	Tidl. Jugoslavien og Albanien		7	
Irak	Irak	533		7
TIPH	Hebron			6
I ALT		1.033	46	53

Bilag 2 FN-organisationernes ti største donorlande efter størrelsen af bidrag

UNDP i 2004 (i 1.000 USD)

<u>Generelle bidrag:</u>		<u>Andre bidrag:</u>
1. USA	98.710	144.67
2. Norge	97.770	73.580
3. Nederlandene	93.740	83.270
4. Japan	86.770	92.570
5. Sverige	85.190	64.770
6. Storbritannien	72.310	161.06
7. Danmark	60.280	27.090
8. Canada	47.880	50.250
9. Schweiz	41.270	15.850
10. Tyskland	33.250	23.240

UNFPA i 2004 (i 1.000 USD)

<u>Generelle bidrag:</u>		<u>Andre bidrag:</u>
1. Nederlandene	72.205	39.809
2. Japan	39.517	1.000
3. Storbritannien	36.789	4.996
4. Sverige	35.942	5.666
5. Norge	33.178	2.728
6. Danmark	29.588	3.214
7. Tyskland	17.704	1.221
8. Finland	15.936	2.653
9. Schweiz	9.946	1.015
10. Canada	9.632	2.318

UNICEF i 2004 (i 1000 USD)

<u>Generelle bidrag:</u>		<u>Andre bidrag:</u>
1. USA	119.292	143.490
2. Norge	48.322	86.808
3. Sverige	45.135	66.462
4. Nederlandene	35.160	78.245
5. Storbritannien	34.483	153.474
6. Danmark	29.654	8.493
7. Japan	23.400	132.205
8. Finland	15.993	6.010
9. Schweiz	14.346	2.217
10. Italien	13.480	15.927

WFP i 2003 (i 1.000 USD)

1. USA	1.477.402
2. EU-Kommissionen	208.512
3. Storbritannien	135.734
4. Japan	129.938
5. Canada	112.545
6. Nederlandene	50.895
7. Norge	50.774
8. Tyskland	46.458
9. Sverige	41.961
10. Italien	40.347
<u>11. Danmark</u>	<u>39.335</u>

WHO i 2002-03 (i 1.000 USD)

Frivillige bidrag:

1. Storbritannien	186.656
2. USA	163.562
3. Norge	80.458
4. Nederlandene	78.642
5. Canada	73.985
6. Glaxo Smithkline	43.498
7. B. & M. Gates Found.	40.887
8. UNFIP	39.871
9. Rotary International	35.214
10. Japan	28.613
<u>16. Danmark</u>	<u>19.580</u> *

* Hvis kun medlemslandene medtages, er Danmark nr. 9.

UNAIDS i 2004 (i 1.000 USD)

Generelle bidrag:

1. Nederlandene	30.187
2. USA	25.850
3. Norge	16.346
4. Storbritannien	14.176
5. Sverige	16.891
6. Canada	6.956
7. <u>Danmark</u>	<u>5.259</u>
8. Finland	4.813
9. Belgien	4.263
10. Irland	3.812

IFAD i 2003 (pledges 6. genopfyldning; i 1.000 USD)

1. Nederlandene	50.454
2. Sverige	40.978
3. Tyskland	40.000
4. Canada	33.741
5. Norge	29.265
6. Danmark	28.798
7. Indien	15.000
8. Saudiarabien	10.000
9. Østrig	9.878
10. Finland	5.802

ILO i 2004 (bidrag til det generelle budget/i 1.000 schweiziske franc)

1. Japan	68.190
2. USA	63.562
3. Tyskland	34.134
4. Frankrig	22.592
5. Storbritannien	19.342
6. Italien	17.697
7. Canada	8.938
8. Spanien	8.801
9. Korea	6.468
10. Australien	5.684

UNCDF i 2003 (i 1.000 USD)

1. Nederlandene	9.697
2. Sverige	6.216
3. Norge	6.199
4. Belgien	4.344
5. Danmark	3.875
6. Storbritannien	1.975
7. Frankrig	1.585
8. Japan	926
9. Canada	652
10. USA	500

UNESCO i 2004 (i 1.000 USD)

Frivillige bidrag:

1. Brasilien	108.940
2. Italien	42.358
3. Japan	13.079
4. Norge	8.858

5. Sverige	7.263
6. USA	7.095
7. Belgien	2.845
8. Tyskland	2.781
9. Storbritannien	2.630
10. Schweiz	2.401
<u>(14. Danmark</u>	<u>1.575)</u>

UNIDO i 2004 (i 1.000 Euro)

Pålignet:

1. Japan	15.620
2. Tyskland	9.860
3. Frankrig	6.526
4. Storbritannien	5.588
5. Italien	5.112
6. Spanien	2.542
7. Nederlandene	1.754
8. Kina	1.475
9. Schweiz	1.286
10. Rusland	1.211

FAO i 2003-04 (i 1.000 USD)

Generelle bidrag:

1. USA	35.898
2. Japan	33.221
3. Tyskland	16.629
4. Frankrig	11.007
5. Storbritannien	9.424
6. Italien	8.622
7. Brasilien	7.715
8. Kina	5.085
9. Canada	4.354
10. Spanien	4.288

UNODC i 2002-03 (Fund of the UNDCP; i 1.000 USD)

Frivillige bidrag:

1. USA	25.850
2. Italien	23.695
3. Storbritannien	10.593
4. Sverige	9.152
5. Norge	7.178
6. Japan	6.077
7. Tyskland	4.720

8. Frankrig	3.416
9. EU-Kommissionen	3.109
10. Østrig	2.827

OHCHR i 2004 (i 1.000 USD)

Frivillige bidrag:

1. USA	10.059
2. Nederlandene	5.790
3. Storbritannien	5.657
4. Norge	5.303
5. Sverige	3.423
6. Danmark	3.182
7. Irland	3.158
8. Tyskland	2.431
9. Schweiz	1.835
10. Canada	1.711

UNRWA i 2004 (pledges; i 1.000 USD)

Generelle bidrag:

1. EU-Kommissionen	117.297
2. USA	83.968
3. Sverige	26.158
4. Storbritannien	15.912
5. FN	15.850
6. Norge	14.925
7. Nederlandene	13.979
8. Italien	9.284
9. Japan	8.629
10. Danmark:	8.504

Øvrige bidrag:

1. USA	43.448
2. Storbritannien	23.155
3. EU-Kommissionen	13.152
4. Canada	7.916
5. Sverige	5.606
6. Schweiz	5.069
7. Norge	4.684
8. Nederlandene	4.035
9. Belgien	3.036
10. Tyskland	2.952
(12. Danmark	2.281)

UNHCR pr. 1. juli 2004 (i 1.000 USD)

1. USA	262.009
2. Japan	76.311
3. Sverige	59.784
4. Nederlandene	59.301
5. EU-Kommissionen	55.496
6. Norge	39.492
7. Storbritannien	38.651
8. Danmark:	34.045
9. Canada	22.204
10. Tyskland	20.386

OCHA i 2004 (i 1.000 USD)

1. Storbritannien	20.663
2. Norge	12.279
3. USA	12.225
4. Sverige	9.376
5. ECHO	8.706
6. Nederlandene	7.851
7. Italien	5.728
8. Schweiz	5.604
9. Australien	3.673
10. Canada	3.571
<u>(12. Danmark</u>	<u>1.717)</u>

Bilag 3 Forkortelser for internationale organisationer m.v.

ACABQ	Advisory Committee on Administrative and Budgetary Questions (Det Rådgivende Udvalg vedrørende Administrative og Budgetmæssige spørgsmål)
BWC	Biological Weapons Convention (Konventionen om Forbud mod Bakteriologiske (Biologiske) Våben og Toksinvåben)
CAT	Committee against Torture (FN's Komité mod Tortur)
CCA	Common Country Assessment (FN-systemets fælles landeanalyser)
CCW	Convention on Certain Conventional Weapons (FN-konventionen af 1980 om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af visse konventionelle våben, der må anses for at være unødigt skadevoldende eller for at ramme i flæng)
CDF	Comprehensive Development Framework (Verdensbankens programramme for udviklingsbistand)
CEDAW	Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (Konventionen om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder)
CFE	Treaty on Conventional Armed Forces in Europe (Traktat om Konventionelle Væbnede Styrker i Europa)
CPC	Committee for Programme and Co-ordination (FN's Program- og Koordinationskomité)
CSD	Commission for Sustainable Development (FN's Kommission for Bæredygtig Udvikling)
CTBT	Comprehensive Nuclear Test-Ban Treaty (Traktat om et Altomfattende Forbud mod Atomprøvesprængninger)
CWC	Chemical Weapons Convention (Konventionen om Forbud mod Kemiske Våben)
ECOSOC	Economic and Social Council (FN's Økonomiske og Sociale Råd)

ERC	Emergency Relief Coordinator (FN's nødhjælpskoordinator, Chef for OCHA)
ERW	Explosive remnants of war (Efterladte ueksploderede ammunitionsgenstande)
EUMM	European Union Monitoring Mission (EU's observatørmission i det tidligere Jugoslavien)
EUPM	EU Police Mission (EU's politi-mission)
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations (FN's Fødevare- og Landbrugsorganisation)
FfD	Financing for Development (Den Internationale Konference om Finansiering af Udvikling)
FMCT	Fissile Material Cut-off Treaty (Traktat om forbud mod produktion af spalteligt materiale til brug for atomvåben)
FRY	The Federal Republic of Yugoslavia (Forbundsrepublikken Jugoslavien)
GEF	Global Environmental Facility (Den Globale Miljøfacilitet)
GRULAC	Group of Latin American Countries (Gruppen af Latinamerikanske lande)
HCOC	Hague Code of Conduct against Ballistic Missile Proliferation (Den internationale adfærdskodeks mod spredning af ballistiske missiler)
HIPC	Highly Indebted Poor Countries (Højtforældede fattige lande)
IASC	Inter-Agency Standing Committee (Komité til koordination af FN-systemets og andre internationale organisationers indsatser på det humanitære område)
ICANN	Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (Organisation for tildeling af domæne-navne og registreringsnumre på internettet)

ICPD	International Conference on Population and Development (Befolkningskonferencen i Kairo)
ICT	Information and Communication Technology
IFAD	International Fund for Agricultural Development (Den Internationale Fond for Landbrugsudvikling)
IHB	Det Internationale Humanitære Beredskab
ILO	International Labour Organization (Den Internationale Arbejdsorganisation)
IMF	International Monetary Fund (Den Internationale Valutafond)
IOM	International Organization for Migration (Den internationale organisation for migration)
IPTF	International Police Task Force (FN's civile politistyrke i Det tidligere Jugoslavien)
ITC	International Trade Centre (Det Internationale Handelscenter, et organ under WTO og UNCTAD)
ITU	International Telecommunication Union (Den Internationale Telekommunikationsunion)
JIU	Joint Inspection Unit (FN's Fælles Inspektionsenhed)
KFOR	Kosovo Force (Kosovo-styrken)
MAPE	Multinational Advisory Police Element (WEU's rådgivende politielement)
MDG	De internationale udviklingsmål fastsat i forbindelse med Millennium-topmødet i september 2000 (Millennium Development Goals)
MINUCI	United Nations Mission in Côte d'Ivoire (FN's mission i Elfenbenskysten)
MINUGUA	FN's menneskerettighedsobservatørmission i Guatemala

(Spansk forkortelse)

MONUC	United Nations Organisation Mission in the Democratic Republic of the Congo
NGO	Non Governmental Organization (Ikke-statslig organisation)
NPT	Nuclear Non-Proliferation Treaty (Traktaten om ikke-spredning af kernevåben)
OAU	Organization of African Unity (Organisationen for Afrikansk Enhed)
OCHA	Office for Coordination of Humanitarian Affairs (FN's Humanitære koordinationskontor)
OECD	Organization for Economic Co-operation and Development (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling)
OIOS	Office of Internal Oversight Services (FN's Interne Overvågningskontor)
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe (Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa)
OPCW	Organization for the Prohibition of Chemical Weapons (Organisationen for Forbud mod Kemiske Våben)
PRSP	Poverty Reduction Strategy Paper (Fattigdomsreduktionsstrategi som bl.a. ligger til grund for HIPC og andre udviklingsprogrammer)
RDMHQ	Rapidly Deployable Mission Headquarter (FN's Planlægningshovedkvarter til hurtig udsendelse af en fredsbevarende styrke)
SFOR	Stabilization Force (Stabiliseringsstyrken i Bosnien-Herzegovina)
SHIRBRIG	Multinational UN Stand-by Forces High Readiness Brigade (Multinational Udrykningsbrigade til Rådighed for FN's Fredsbevarende Operationer)
START	Strategic Arms Reduction Treaty (Aftale om begrænsning af strategiske våben)

SSOD	Special Session on Disarmament (Særlig Generalforsamling om nedrustning)
TIPH	Temperary International Presence in Hebron (Den midlertidig internationale observatørgruppe i Hebron)
UNAIDS	Joint United Nations Programme on HIV/AIDS (FN's Aids-bekæmpelsesprogram)
UNAMSIL	United Nations Mission in Sierra Leone
UNCDF	United Nations Capital Development Fund (FN's kapitaludviklingsfond)
UNCED	United Nations Conference on Environment and Development (FN's Konference om Miljø og Udvikling)
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development (FN's Konference om Handel og Udvikling)
UNDAF	United Nations Development Assistance Framework (FN's Fælles Programramme for udviklingsbistand)
UNDC	United Nations Disarmament Commission (FN's Nedrustningskommission)
UNDCP	United Nations International Drug Control Programme (FN's Narkotikakontrolprogram)
UNDG	United Nations Development Group (FN's Udviklingsgruppe)
UNDP	United Nations Development Programme (FN's Udviklingsprogram)
UNEP	United Nations Environment Programme (FN's Miljøprogram)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (FN's Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur)
UNFPA	United Nations Population Fund (FN's Fond for Befolkningsaktiviteter)

UNGCI	United Nations Guard Contingent in Iraq (FN-vagter i Irak)
UNOHCHR	Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (FN's Højkommissær for Menneskerettigheder)
UNHCR	Office of the United Nations High Commissioner for Refugees (FN's Flygtningehøjkommissær)
UNICEF	United Nations Children's Fund (FN's Børnefond)
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization (FN's Industriudviklingsorganisation)
UNIKOM	United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (FN's observatørstyrke mellem Irak og Kuwait)
UN LDC III	Third United Nations Conference on the Least Developed Countries (FN's tredje konference for de mindst udviklede lande)
UNMEE	United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea (FN's mission i Etiopien og Eritrea)
UNMIK	United Nations Interim Administration Mission in Kosovo (FN's midlertidige administrationsmission i Kosovo)
UNMOGIP	United Nations Military Observer Group in India and Pakistan (FN's overvågningsgruppe mellem Indien og Pakistan)
UNMOP	United Nations Mission of Observers in Prevlaka (FN's overvågningsgruppe i Prevlaka)
UNMOT	United Nations Mission of Observers in Tadjikistan (FN's overvågningsgruppe i Tadsjikistan)
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime (FN's Kontor for Narkotika og Kriminalitet)
UNOMIG	United Nations Observer Mission in Georgia (FN's overvågningsmission i Georgien)
UNRWA	United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East

	(FN's Hjelpeorganisation for Palæstinaflygtninge)
UNTAET	United Nations Transitional Administration in East Timor
UNTSO	United Nations Truce Supervision Organization (FN's overvågningsstyrke for våbenhvile i Mellemøsten)
WEOG	West European and Other States Group (Gruppen af vestlige og andre lande)
WEU	Western European Union (Vestunionen)
WFP	World Food Programme (FN's Verdensfødevareprogram)
WHO	World Health Organization (Verdenssundhedsorganisationen)
WSIS	World Summit on the Information Society (Verdenstopmødet om Informationsfundet)
WSSD	World Summit on Sustainable Development (Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling = Rio+10)
WTO	World Trade Organization (Verdenshandelsorganisationen)